

I. OBRAZLOŽENJE

Uvod

Na temelju članka 13. i 14. stavak 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 30/94, 68/98), članka 28. Statuta, te članak 34. Poslovnika Općine Borovo («Narodne novine» br. 12/01), Općinsko vijeće na 11. redovnoj sjednici održanoj dana 14. 11. 2002. godine donijelo je odluku o izradi Prostornog plana uređenja Općine Borovo.

Novim političko-teritorijalnim ustrojem i restrukturiranjem gospodarstva stvorene su potrebe za ravnomjernijim gospodarskim razvitkom. Prostorni planovi prethodne generacije, izrađivani sedamdesetih i osamdesetih godina favorizirali su veće gradove u kojima su koncentrirani proizvodne, te javne i društvene funkcije. Manje sredine, a pogotovo one sa manjim brojem stanovnika, u tim su planovima zanemarivane, odnosno tretirane kao izvor imigracijskog stanovništva za velike gradove, a bez isticanja vlastitih prostornih i ambijentalnih posebnosti. Prostornim planom uređenja Općine posebno će se obraditi kulturna i prirodna baština područja kao izvor njegovog identiteta i posebnosti.

U analitičkom dijelu plana obradit će se karakteristike prostora, pejzaža, tipova i strukture naselja, prirodnih i stvorenih vrijednosti. Analizom demografskih pokazatelja i razvojnih kretanja u recentnom razdoblju odredit će se razvojni potencijali pojedinih naselja i dijelova prostora. Planska rješenja kojima će se odrediti modeli i procedure budućeg uređivanja prostora nastojat će uskladiti razvojne potrebe i potrebe zaštite kultiviranih vrijednosti prostora i naselja.

Prostornim planom Općina Borovo treba osigurati uvijete za samostalni razvoj područja Općine, iskoristiti prirodne kvalitete i resurse prostora, uz maksimalno očuvanje prirodnih i povijesnih vrijednosti. U svrhu toga potrebno je usmjeriti prostorno-razvojne prioritete u prvom redu na poboljšanje učinkovitosti već izrađenog i korištenog prostora te na stvaranju uvjeta za nove programe radi pokretanja gospodarskih aktivnosti i poboljšanja kvalitete života na ovom prostoru.

Ovim Prostornim planom utvrđuju se uvjeti za uređenje općinskog područja, određuje njegovo svrhovito korištenje, namjena, oblikovanje, sanacija građevinskog i drugog zemljišta, zaštita okoliša, te zaštita spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode, a sve u skladu s osnovnim smjernicama dokumenata prostornog uređenja, Strategije i Programa prostornog uređenja Države.

Plan sadrži osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uređenja, namjenu prostora, mjerila, smjernice, mjere i uvijete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, te druge elemente od važnosti za područje Općine.

Izrada ovoga Prostornog plana koordinirana je s Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije, te su u svezi s tim i Odredbe za provođenje ovoga Plana obrađene u suradnji sa stručnjacima Županijskog zavoda za prostorno uređenje Vukovarsko-srijemske županije.

Izrada prostornog plana uređenja temelji se na sljedećim zakonima:

- Zakon o prostornom uređenju NN 30/1994
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju NN 68/1998, 61/2000 i 32/2002
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi NN 33/2001

Sadržaj prostornog plana uređenja Općine propisan je «Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova» (NN 106/1998).

Postupak provedbe prethodne i javne rasprave, te usvajanja plana propisan je «Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova» (NN 101/1998).

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Općine u odnosu na prostor i sustav Županije i Države

Vukovarsko-srijemska županija smještena je u istočnom dijelu Republike Hrvatske. Nalazi se u grupi županija Istočne Hrvatske zajedno s Osječko-baranjskom županijom, Virovitičko-podravskom županijom, Požeško-slavonskom županijom i Brodsko-posavska županija.

Sa sjeverno-zapadne strane graniči s Osječko-baranjskom županijom, s zapadne strane graniči s Brodsko-posavskom županijom, sa južne strane graniči s Republikom Bosnom i Hercegovinom, a s istočne strane s Republikom Srbijom i Crnom Gorom.

Vukovarsko-srijemska županija konstituirana je 16. travnja 1993. godine. Sjedište Županije je u Vukovaru, a u sustavu Županije se nalazi 30 jedinica lokalne samouprave i to: 4 Grada i 26 Općina, s ukupno 84 naselja. Ukupna površina Županije iznosi 2.444,48 km² s ukupnim brojem stanovnika 204.768 prema popisu iz 2001. godine.

Prostor Županije obuhvaća dio slavonsko-srijemskog međuriječja na rubu Panonske nizine. To je ravnica iz koje se središnjim prostorom dižu uzvišenja diluvijalnog prapora. Reljefno se ističu dva odvojena uzvišenja: vinkovačko-đakovački ravnjak i vukovarski ravnjak koji istovremeno predstavljaju razvodnicu Dunava, tj. Vuke i Save. Đakovački ravnjak je nastavak je nastavka slavonskog gorja i dopire sve do Vinkovaca. Vukovarski ravnjak se širi prema istoku do crte Šaregrad – Bapska – Šid, odakle počinje Fruška Gora. Sjeverno i južno od ravnjaka prostiru se doline s razgranatom riječnom mrežom. Nadmorska visina prostora Županije se kreće od 78 – 204 m, pa je visinska razlika 126 m. Vododijelnica kod Vinkovaca je najniža točka od 92 m.

Na sjevernoj i sjeverno-istočnoj strani Županije prirodnu granicu čini rijeka Dunav, a na zapadnoj i južnoj strani rijeka Sava.

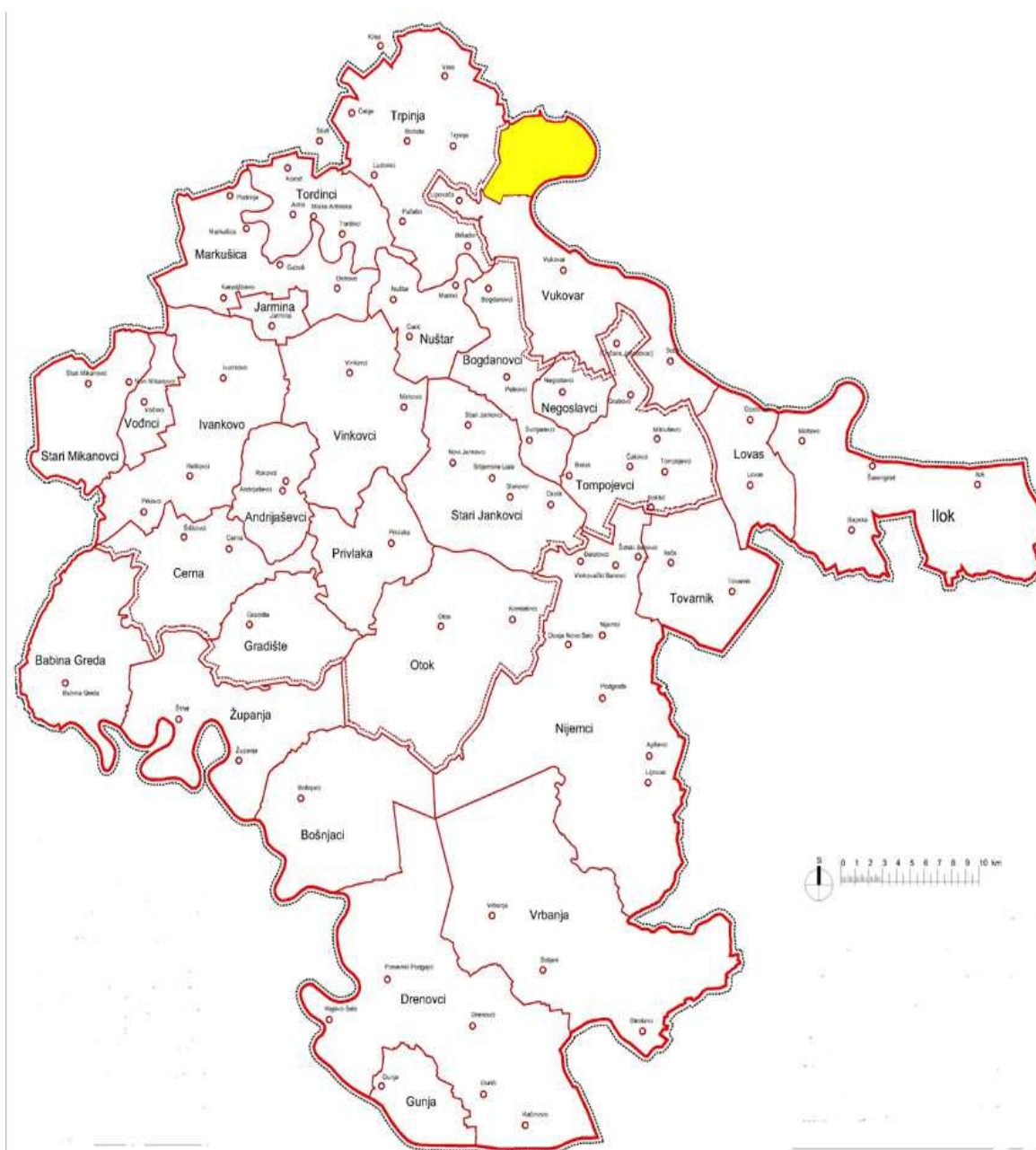
Županija raspolaže velikim kompleksima šumskog zemljišta šumama gdje dominira glasoviti slavonski hrast. Potencijal šuma je 1998. godine procijenjen na 19,9 mil. m³ drvne mase. Na području Županije značajna su nalazišta kvalitetne gline, te vrijedno naftonosno polje s crpilištima nafte i plina.

Položaj Vukovarsko-srijemske županije u Republici Hrvatskoj

Općina Borovo locirana je u sjeverno-istočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije. Općina Borovo graniči unutar Vukovarsko-srijemske županije s dvije jedinice lokalne samouprave i to: Općina Trpinja na istoku i Općina Vukovar na jugu. Sjeverna, istočna i južna granica Općine Borovo ujedno je i državna granica prema Republici Srbiji i Crnoj Gori koja je ujedno i prirodna granica toka Dunava.

Položaj Općine Borovo u Vukovarsko-srijemskoj županiji

POVIJESNI RAZVOJ

Borovski kraj u povijesti

U povijesti na ovom prostoru bilo je Panonsko more, koje je dugim nizom godina nestajalo pretvaralo se čitavim područjem u velike močvare, da bi se na kraju formirale rijeke. Taj period je trajao nekih 30.000 godina.

U debelim naslagama nađeni su fosili kopnenih životinja kao što su: mamut, pragovedo, nosorog, bizon, golemi jele, stepski slon i dr. U to doba je živio i pračovjek, a na našem području ostaci nisu nađeni.

U mlađem kamenom dobu kraj oko Borova bio je kontinuirano naseljen i to traje od oko 3400 do 3400 god. p.n.e.

Naselja su bila izgrađena blizu tekuće vode i bara. Kuće su bile zemljane od pruća oblijepljene blatom. Krov je bio sagrađen od trstike koje je u močvarama bilo u izobilju.

Naselje se ograđivalo šiljastim balvanima tako da dobije oblik utvrde. Oruđe je izrađeno od kamena i kosti. Stanovnici se bave ribolovom, lovom, a sve češće pripitomljavanjem životinja – razvijaju se prvi oblici stočarstva i zemljoradnje. Svi nalazi, fosila pripadaju različitim kulturama: starčevačkoj, vizantičkoj i sopotsko-kuđelskoj.

Prijelaz iz mlađeg kamenog doba neolita u metalno doba u području Borova, Gradaca ima mnogo tragova, to je period vremena od 2350-1800 god. p.n.e.

Osim vučedolske na ovom području ima mnogo drugih neolitskih kultura: badenska i kostolačka. Vučedolska kultura je trajala od 1700 god. p.n.e.

Kultura brončanog doba razvila se iz elemenata kasnog neolita i poznata je kao panonska kultura, koja je trajala od oko 900. god. p.n.e. Nađeni arheološki predmeti pripadaju bjelobrknoj grupi koja se nastanila na Vršac, Vatin grupu.

Ovo područje nastanjuju Iliri, to je staro željezno doba značajno je zbog dolaska indoevropskih naroda u Evropu. Bavili su se ribolovom, stočarstvom, zemljoradnjom i obrtom. Starije željezno doba završava oko 5. st.p.n.e.

Mlađe željezno doba (laten) počinje dolaskom Kelta u naše krajeve. Kelti su bili hrabri neustrašivi ratnici, naoružano dugim mačevima, štitom od drveta., a u sredini štita ispupčeni metal. Kelti kuju novac i izrađuju ostale predmete od keramike, nakit od bronce i sl. Pronađeni su u lokalitetu Gradac.

Borovski kraj u novom vijeku

Rimljani osvajaju ove krajeve i pokoravaju keltska plemena.

Prelaskom iz stare u novu eru u doba cara Oktavijana Augustuna uz Dunav je postojao Panonski limes (granica). Srijemski limes koji se protezao od Zemuna-Taurunum pa na zapad Sirmium-Sremska Mitrovica, Kukcijum – Ilok, Kornakum-Sotin, zatim Titobrugum-Borovo-Gradec i zadnji Teutoburgum-Dalj.

Za vrijeme rimske vladavine jedini prijelaz preko Dunava bio je most kod Gradca, koji je bio utvrda – kaštel, a ujedno je bio središte značajnijih putova. Sam položaj Gradca bio je za Rimljane utvrda kaštel koji je imao strateški značaj u sprečavanju navale slavenskih plemena, pod Batonom i Pinesom koji su Rimljani jedva ugušili.

U neposrednoj blizini Gradca nalazi se Savulja. To je močvara bogata ribom, te je tako kaštel imao nepresušan izvor ribe za ishranu. Osim ribolovom, stanovništvo-Rimljani bave se i poljoprivredom, posađeni su prvi vinogradi za vrijeme vladavine rimskog cara Probusa.

U toku velike seobe naroda u 5. stoljeću raspada se Rimsko carstvo. Ove krajeve nastanjuju Slaveni. Pronađena keramika, posuđe, lonci ukrašeni vodoravnim linijama. Najstariji nalaz toga doba pripada bjelobrdskoj kulturi od 9-12 stoljeća.

Pokraj Borova na Gradcu pronadjeni su ostaci materijalne kulture koji pripadaju tzv. periodu II, avarskog kongrata iz 8. stoljeća.

Stari zapisi opisuju Slavene kao miroljubive gostoljubive, ali kada trebaju braniti svoju zemlju onda su i vješti ratnici.

Gradac je arheološki lokalitet sjeverno od Borova, iako ne dovoljno ispitan, dao je veliki doprinos upoznavanju materijalne kulture naših predaka, a nađeni fosili iz neolita neka potaknu kulturnu javnost i arheološke institucije da ovaj lokalitet zauzme značajno mjesto koje mu i pripada. Zapis o Gradcu spominje se u doba vladanja Ugarskog kralja Andrije kada se Gradac utvrđuje, jer se sprema najezda tatara – Mongola.

Zadnji zapisi spominju gospodare Goranske koji su utvrđivali kaštel Gradec.

«Borovo je zabilježeno već 1231. godine kao posjed Vukovarskog grada. Te godine kralj ga je darovao kao posjed plemićkoj porodici. Čak i od tog vremena sve do turske provala, pripadalo je različitim vukovarskim velikim posjednicima. Staro selo ležalo je nešto sjevernije od današnjeg. Tu je bio izgrađen Dominikanski samostan, a na visokoj dunavskoj obali, Gorjanski su sazidali jaku tvrđavu. Borovo je početkom XV stoljeća bilo trgovačko obrtničko mjesto, u kojemu su se održavali veliki tjedni sajmovi. Dokument iz XIV stoljeća govori o njima kao o starim ustanovama. Po dolasku Turaka starosjedioci Borova su ponajviše primali islam i prelazili u muslimanska naselja u Dalju, Vukovaru i Osijeku. Oko 1540. god. Borovo su naselili Srbi iz Gornjeg Podrinja i Polimlja. Oni su donijeli jekavski govor na prijašnje ikavsko područje.»

Period Rimskog doba od 1231. god. nosi ime mjesta koje se mijenjalo tako, da se Borovo prvobitno zvalo Titoburgum, zatim Borks, Boro i Borah. Iza toga Tvrđavica, Kaštelet pa Gradac uz obalu Dunava.

Znatno poboljšanje za stanovnike Borova koje je inače bilo veoma siromašno nastupilo je u vrijeme mitropolita Pavla Nenadovića, koji je kako predavanja kažu štitio seljake od nasilja Županijskog komorskog činovništva. Ta činjenica je izuzetno pozitivno utjecala na porast broja kuća i stanovnika u Borovu, a ilustracije radi 1736. god. Borovo je imalo 49 kuća, a 1811. god. 231 kuću i 1754 stanovnika.

Borovska crkva Svetog arhiđakonata Stefana, izgrađena je u vremenu od 1761. do 1764. god. i postojano traje šireći svoju duhovnost i pravoslavlje već punih 240 godina.

U to vrijeme se spominju prvi počeci obrazovanja u crkvi, a osnovana je i po prvi put Borovska općina, kojom je upravljao seoski knez i kmetovi. Prvi poznati knez u Borovskoj općini iz 1711. god. bio je Petar Radaković, oko 1880 god. Borovo ima ponovno status Općine kao samostalna upravna Općina sa načelnikom, bilježnikom, blagajnikom poljarom i babicom.

1884. god. ustanovljen je grb Općine Borovo koji je u svom izvornom obliku prihvaćen kao grb Općine Borovo i danas.

Period posle I svjetskog rata protekao je za Borovce u siromaštvu i veoma teškom životu. No 1931. god. za Borovce znači i najavljuje veliku prekretnicu; na borovskom rataru ubrzano niče Batina tvornica gume i obuće.

Siromašni zemljoradnici odlaze sa zemlje i transformiraju se u industrijske radnike.

Industrijski razvoj uzrokuje i razvoj mjesta, koje u ovome razdoblju po treći puta stiže status Općine.

Primjera radi, Borovo je 1932. god. imalo 2213 stanovnika, a četiri godine kasnije 1936. god. Borovo ima 4530 stanovnika. Ovo je neophodno istaći iz razloga, jer je Borovo i naselje tvornice "BATA" današnje Borovo naselje, bilo jedno mjesto i predstavljalo jednu općinu, Općinu Borovo.

Razvojna ekspanzija Borova je bila u punom zamahu 1936. god. s tim što su izgrađene dvije škole, ceste, uvedeno električno osvjetljenje, iskopani arteški bunari.

12.08.1936 god. u 17 sati električna struja upalila je mnogobrojne sijalice u Borovu i izazvala neopisivu radost Borovaca. Te iste godine predana je na korištenje tada najsuvremenija školska zgrada sa centralnim grijanjem, a te školske 1936/37. god u 6 razreda bilo je čak 310 učenika, pa je zato Borovska škola slovila kao najveća škola u području Vukovarskom.

Tada. je predsjednik Općine Borovo i generalni direktor "Bate", bio gosp. Toma Maksimović veliki ideolog i začetnik naprednog, progresivnog i respektabilnog Borova i Općine Borovo, koji je razvojni put Borova trasirao na pravcu Borovo naselje, Borovo, Da1j, nagovještavajući za to vrijeme neslućene vidike razvoja i progresa.

Neostvorena ideja gosp. Maksimovića je bila da se na spomenutom pravcu izgradi tramvajska pruga. U toj zamisli prekinuo ga je II svjetski rat.

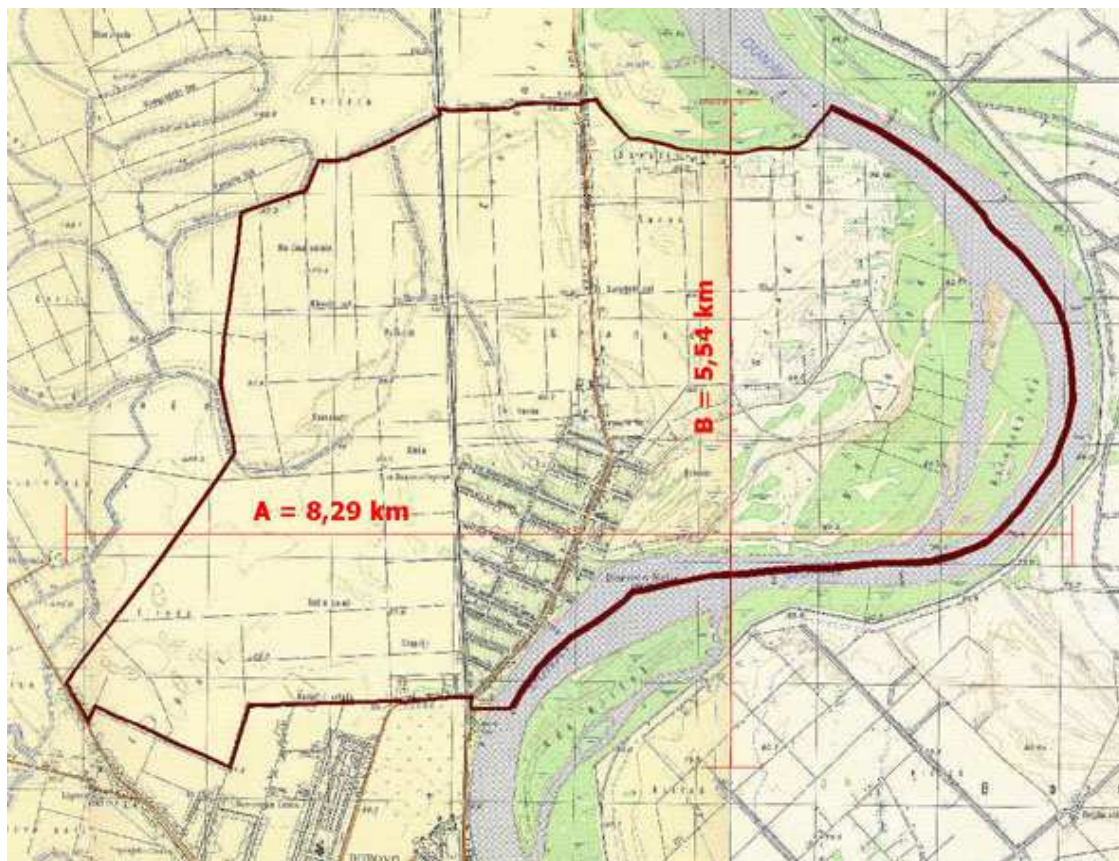
I nakon II svjetskog rata Borovo je pokušalo nastaviti svoj razvojni put, međutim vremenom je uz administrativno oduzimanje tvornice "Borovo", a samim tim i naselja Borovo kao konstitutivnih dijelova Borova, Borovo izgubilo i status Općine i postalo Mjesna zajednica u okviru Općine Vukovar.

No i pored toga Borovo i Borovci, kako je to kroz povijest bilo vidljivo, pokazati svoj ponos i dostojanstvo i nisu pokleknuli, već naprotiv postali uzorna mjesna zajednica, koja je kroz svoj samodoprinos izdigla Borovo na nivo visokorazvijenih mjesnih zajednica, ne samo u Općini Vukovar, već na nivou cijele tadašnje Jugoslavije.

Za napomenuti je da je u Kombinat u «Borovo» do 1991. god. bilo zaposleno 2080 Borovaca. Borovci su znali svojom idejom uvijek biti prvi i ispred drugih, pa je tako prije 53 god. točnije, 15.08.1947 god. odigrana prva noćna nogometna utakmica u tadašnjoj Jugoslaviji.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Prostorni obuhvat Općine Borovo

Osnovni podaci o teritoriju Općine Borovo

OPĆINA BOROVO	km ² km	Udio površine i dužine u odnosu na Vukovarsko-srijemsku županiju
Površina	28,13	1,15 %
Dužina državne granice	9,106	-
Dužina županijske granice	5,525	-
Dužina međuopćinske granice	8,853	-

Ukupno općinskih granica 23,488 km.

TABLICA 1.

POVRŠINE, STANOVNICI, KUĆANSTVA

ŽUPANIJA VUKOVARSKO -SRIJEMSKA	Površina		Stanovnici				Stanovi				Kućanstva		Gustoća stanovništva
			Popis 1991		Popis 2001		Popis 1991		Popis 2001		Popis 1991	Popis 2001	Gnst Br. st./km ²
	Km ²	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.st	%	Br.sT	Br.st	
ŽUPANIJA UKUPNO	2444,48	100	231187	100	204768	100	75258	100	69346	100	73964	66977	83,77
OPĆINA BOROVO	28,13	1,15	6442	2,79	5360	2,62	2016	2,68			1951	1739	190,54

Stanovništvo

Općina Borovo prema popisu iz 2001. godine ima 5.360 stanovnika što čini 2,62 % stanovništva Županije. Gustoća naseljenosti iznosi 190,54 st/km², što je više od županijskog prosjeka (83,77 st/km²).

Kretanje broja stanovnika prema popisima u razdoblju 1981.-2001.

Godina popisa	1981.	1991.	2001.
VUKOVARSKO - SRIJEMSKA ŽUPANIJA	224.111	231.187	204.768
OPĆINA BOROVO	5.949	6.442	5.360

Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1981. 0,914 Vukovarsko-srijemska županija.

Indeks kretanja broja stanovnika 2001. / 1981. 0,901 Općina Borovo

Indeks kretanja broja stanovnika 1991. / 2001. 0,886 Vukovarsko-srijemska županija

Indeks kretanja broja stanovnika 1991. / 2001. 0,832 Općina Borovo

Komentar

Indeksi kretanja broja stanovnika pokazuju da u periodu početka ratnih zbivanja nije došlo do iseljavanja velikog broja stanovništva.

Stanovništvo prema popisu 2001.

- spolna struktura: - ukupan broj muški žitelji 2.524, što čini 47,1% ukupnog stanovništva
- ukupan broj ženski žitelji 2.836, što čini 52,9 % ukupnog stanovništva
- radni kontingent: - od ukupnog broja stanovništva efektivno radno sposobnih čini 3.646 u dobi od 15-59 - ž. (65 – m.), što iznosi 68,02%.

Stanovništvo prema starosti

- djeca i stanovništvo mladenačke dobi do 19 godina (1153 žitelja) što čini 21,67%
- stanovništvo od 20 do 60 godina (3120 žitelja) što čini 58,51%
- stanovništvo starije od 60 godina (1057 žitelja) što čini 19,82%

Iz tablica i ovih podataka može se očitati da je struktura stanovništva prema starosti uglavnom zadovoljavajuća uz napomenu da bi se postotak djece i mladenačke dobi trebao povećati u odnosu na stanovništvo iznad 60 godina starosti, što je navedeno u ostalim dijelovima plana kojim pretpostavkama se to može i omogućiti.

Stanovništvo prema školskoj spremi

Pokazatelji stupnja obrazovanja i stupnja aktivnosti pokazuju da su odnosi unutar Općine gotovo identični odnosima unutar Županije, unutar koje strukturu stanovništva po završenoj školi svakako poboljšavaju veći centri. Iz toga je jasno da je stanje stanovništva prema završenoj školi trenutno zadovoljavajuće. Procesi koji su već ranije započeli te ovo novo teritorijalno ustrojstvo vjerojatno će doprinijeti daljnjoj decentralizaciji funkcija, a tim u svezi i dodatno poboljšanje odnosa prema završenim stupnjevima školovanja.

Stanovništvo prema državljanstvu i narodnosti

Područje Općine Borovo nacionalno je homogeno. Nadalje može se iz podataka vidjeti da je Općina u proteklom razdoblju bila pošteđena velikih migracija. Postojeće stanovništvo uglavnom je domicilno.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

Općina Borovo smještena je u sjeverno-istočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije uz rijeku Dunav. Nadmorska visina područja kreće se u pojasu između 79-91 m.

Nizine zauzimaju čitavu površinu Općine Borovo.

1.1.2.1. Geološko-pedološke karakteristike tla (Izvod iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije)

Pripovršinski dijelovi područja Općine Borovo izgrađeni su od kvartalnih taložina koje se dalje mogu razdvojiti na starije (pleistocenske) i mlađe (holocenske). Nastale su sedimentacijom u vodenim okolišima (jezera, močvare, rijeke, potoci) i na kopnu tijekom zadnjih nekoliko stotina tisuća godina pod snažnim utjecajem izmjena hladnih i suhih glacijalnih s toplim i vlažnim interglacijalnim razdobljima, te intenzivnih tektonskih pokreta.

Kao prvi član pleistocenske starosti izdvojeni su pjeskoviti prahovi, prahovi, prašinski i glinoviti pijesci. Boje su sive, sivosmeđe, smeđe i žućkastosmeđe. Moguće ih je prepoznati u svakom novije izrađenom kanalu ili glinokopu. U donjem dijelu ovoga člana -ispod 6 do 8 m- leži sivi pjeskoviti prah s decimetarskim lećama pijeska. Mjestimice se može zapaziti laminiranost milimetarska izmjena više glinovitih s više pjeskovitim varijetetima. U mineralnom sastavu prevladavaju kvarc, karbonati (vapnenci i dolomiti), feldspati i čestice stijena. Debljina ovoga člana kreće se od 10 do 25 m. Rasprostire se na sjeveru Vukovarsko-srijemske županije od poteza Jarmina - Borovo do sjeverne granice.

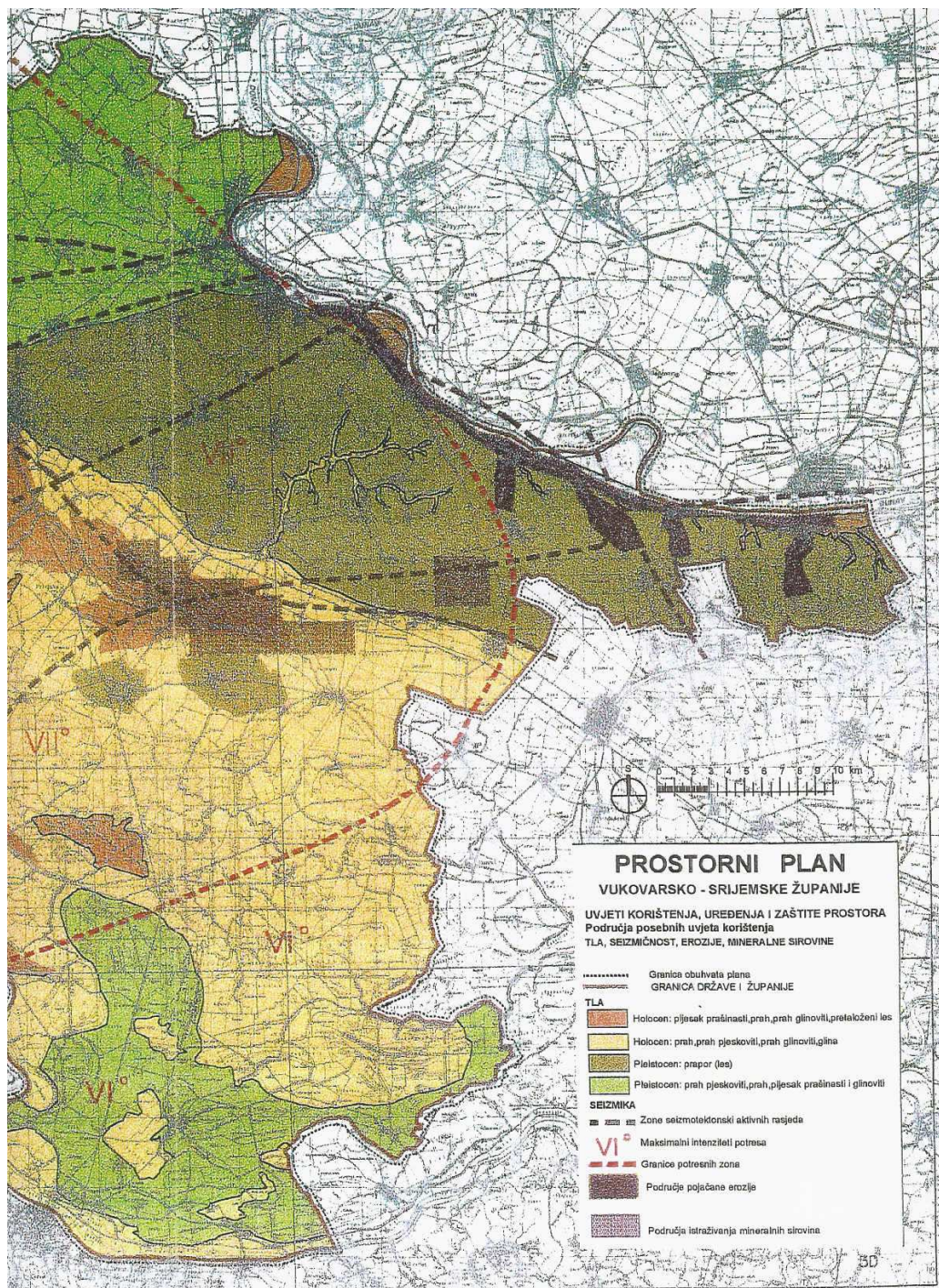
U litološki član holocenske starosti uključene su sitnozrnate taložine nastale u poplavnim i barskim okolišima, a također i u mrtvajama. Radi se o glinovitim prahovima, prahovima, prašinstvom pijesku i pretaloženom lesu. Boje su sive, smeđe i sivo-smeđe ili su šarene. U mineralnom sastavu prevladava kvarc, uz kojeg još ima feldspata, muskolita i čestica stijena. Debljina ovih naslaga ne prelazi 10 m. U obliku nepravilne, razvedene potkovaste zone izdvojene su naslage s nešto više pjeskovite komponente. Manja pojava zabilježena je uz Dunav na području općine Borovo. Osim prašinstvog pijeska ima još i praha, glinovitog praha i pretaloženog lesa, sve u nijansama sive i smeđe boje.

Radi se o facijesu riječnih korita i starije holocenskim barskim taložinama. Ade i plaže uz Dunav sastoje se od sitnih, sivih kvarcno-karbonatno-feldspatskih pijesaka. Sedimenti ovog člana debeli su do desetak metara.

Podaci uzeti iz geološko-pedološke studije za područje Vukovarsko-srijemske županije.

Seizmičnost nekog područja moguće je definirati kao skup obilježja potresa u vremenu i u prostoru. Tijekom istraživanja seizmičnosti cilj je iznaći zakonitosti nastanka potresa što je bitan preduvjet u zaštiti od njegovih razornih učinaka. Tri su elementa prognoze potresa: vrijeme, mjesto i jačina. Mjesto i jačina mogu se odrediti dovoljno točno, pa se u tom smislu iznose temeljni podaci za Vukovarsko-srijemsku županiju.

Seizmička aktivnost vezana je za regionalne rasjede ili zone rasjeda, poglavito za njihova presjecišta kao i za rubove većih tektonskih jedinica. Stoga je važno da se iznese kratak osvrt i na seizmotektonske odnose. Oni su u većem dijelu Vukovarsko-srijemske županije prilično složeni jer se strukturno-tektonski nalazi na graničnim predjelima velikih, regionalnih spuštenih i izdignutih struktura ili tektonskih jedinica koje su odijeljene rasjedima ili rasjednim zonama. Velika spuštena struktura je Dravska depresija čiji se dio nalazi sjeverno od Borova. Izdignute strukture su Đakovačko-vinkovačko-vukovarski praporni ravnjak i Fruška gora. Prema granicama potresnih zona područje Općine Borovo nalazi se na kontaktnom području VI i VII potresne zone.

Izvod iz Prostornog plana Vukovarsko-srijemske županije
TLA, SEIZMIČNOST, EROZIJE, MINERALNE SIROVINE

Općina Borovo ima površinu od 28,13 km², od čega najviše otpada na poljoprivredne i šumske površine. Zemljište je najveća vrijednost nekog prostora i zbog toga njegovo korištenje treba planirati racionalno.

Kategorije korištenja zemljišta

	poljoprivredne površine	šume	vode	građevinske površine	ostale površine
Površina (km²)	18,45	2,74	2,29	4,22	0,43
%	65,59	9,74	8,14	15,00	1,53

Na prostoru Općine Borovo prema pogodnosti za obradu izdvojene su dvije skupine tla. Prva najpogodnija skupina obuhvaća osobito vrijedno obradivo tlo koje zauzima najveći dio područja općine. To je tipični seniglejni černozen na praporu, eutrično smeđe tlo, aluvijalno (fluvisol) tlo obranjeno od poplava. Karakterizira ih slaba osjetljivost prema kemijskim polutantima.

Područje osobito vrijednog obradivog tla

Druga skupina ograničeno obradiva tla nalazi se na istočnom dijelu Općine Borovo u pojasu uz tok rijeke Dunav.

Područje ograničeno obradivog tla

1.1.2.2. Šumske površine

Na području Općine Borovo u zoni toka rijeke Dunav nalaze se šume gospodarske namjene.

Šumsko područje

1.1.2.3. Hidrografija

Osnovno obilježje hidrografije je rijeka Dunav duljina čijeg toka uz Općinu Borovo iznosi 9100 m, dok je prosječna širina cca. 350 m.

Rijeka Dunav

1.1.2.4. Klima

U klimatskom pogledu prostor Općine Borovo ima osobine umjerenih klima kontinentalnog tipa. Prosječna godišnja količina padalina iznosi 750-800 mm.

Ovo je prijelazno područje umjereno semihumidne u stepskoaridnu panonsku klimatsku zonu, gdje se osim utjecaja opće cirkulacije karakteristične za ove geografske širine, osjeća jak modifikatorski utjecaj niske Panonske ravnice i velikog planinskog sustava Alpa i Dinarida, koji donekle slabe utjecaj Atlantskog oceana, a osobito Sredozemnog mora. Čitave zime ovdje je prisutan hladan zrak, tako da ovdje dolazi do izražaja svježja umjereno kontinentalna klima s dosta izraženim ekstremnim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata.

Padaline se kontinuirano javljaju kroz cijelu godinu. Često se javljaju godine s malim brojem dana sa snježnim pokrivačem i s malim količinama snijega. Mjesec s najmanje padalina je veljača.

Vjetrovi pušu tijekom cijele godine i ovo područje je blago vjetrovito. Najčešće puše sjeverozapadnjak, jugozapadnjak i sjevernjak. Zimi prevladava sjevernjak, a istočnjak je jači u proljetnim mjesecima.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

A. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA

A.1. STRATEGIJA I PROGRAM PROSTORNOG UREĐENJA DRŽAVE

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, (Narodne novine, br. 50/99)

Osnovno načelo koje proizlazi iz Strategije odnosno Programa prostornog uređenja države, je postizanje održivog (trajnog) razvoja uz pažljivo korištenje prirodnih izvora, kako bi se isti sačuvali za buduće generacije. Uvažavajući smjernice Strategije, te potrebe Općine Borovo, kod izrade Prostornog plana uređenja Općine Borovo uvažavale su se sljedeće preporuke za pojedine razvojne segmente:

STANOVNIŠTVO I NASELJA

- Treba težiti sprječavanju prevelike koncentracije stanovništva, odnosno ravnomjernijem razmještanju stanovništva uz korištenje, zaštitu i obnovu ruralnog i graničnog područja u svrhu demografske obnove.
- Poboljšati postojeću urbanu mrežu i postići skladni regionalni razvoj temeljen na pravilnom redu veličine gradova provodeći sljedeće smjernice: odrediti novi sustav središnjih naselja/razvojnih središta, lokacija investicija u proizvodne i infrastrukturne objekte.
- Poticati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustaviti njihova daljnja neopravdana širenja.
- Obnavljati ruralna naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti, uključujući u to stvarno poboljšanje standarda i kvalitete življenja stanovništva.
- Povećati udio u broju i veličini stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija, kako bi utjecali na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak svojeg područja.
- Izgradnju izvan utvrđenih građevinskih područja, na poljoprivrednom zemljištu dozvoliti samo u slučajevima kada zbog reorganizacije i racionalizacije poljodjelske proizvodnje postoji potreba za izgradnjom novih ekonomskih dvorišta.
- Za naselja koja se nalaze na područjima visokopogodnog poljodjelskog zemljišta obvezno pokrenuti postupak za određivanje novih građevinskih područja i njihovo smanjivanje ili usklađivanje sa stvarnim potrebama.
- Spriječiti svako daljnje neopravdano širenje građevinskih područja naselja i stimulirati optimalno korištenje postojećih. Ova smjernica je samo prvi korak u novom procesu redefiniranja građevinskih područja i njihovog drastičnog smanjivanja na dimenzije primjerene potrebama.
- Usmjeravati novu stambenu i drugu izgradnju u prostorne cjeline naselja koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom (a imaju pričuve u instaliranim objektima) i objektima društvenog standarda, kao i u povijesnu graditeljsku cjelinu (radi njezine obnove i zaštite), uz osiguravanje prostornih preduvjeta za izgradnju pretežito obiteljskih kuća, s racionalnim gustoćama naseljenosti i primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama, a u skladu s psihološkim, sociološkim, ekološkim i ekonomskim zakonitostima i činiocima.

GOSPODARSKI SUSTAVI I DRUŠTVENE DJELATNOSTI U PROSTORU

Rudarstvo

- gospodarsko značenje ima eksploatacija pijeska u dunavskoj nizini zbog velike potrošnje radi izgradnje
- Svaki plan-projekt eksploatacije mora sadržavati komponentu sanacije tijekom radova, a osobito uređenja prostora nakon završetka eksploatacije.

Industrija

- Dati prednost razvijanju onih industrija koje koriste komparativne prednosti područja (položaj, prirodne resurse - sirovine, sposobne radnike, tržište, kapital, tradiciju, znanje i drugo).
- Disperzija manjih jedinica s ciljem odterećivanja nekih područja i aktiviranjem do sada neiskorištenih mogućnosti integriranja u strukture naselja.

Šumarstvo

- Održati postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja, te održati i povećati pošumljena područja.
- Osigurati tampon i prijelazne zone.
- Stimulirati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja gradskih i rubnih gradskih i seoskih naselja, turističkih područja namijenjenih uljepšavanju izgleda krajolika, rekreaciji i proizvodnji.

Poljodjelstvo

- Osnovni bi cilj u budućnosti trebao biti očuvanje i korištenje zemljišta za poljodjelsku svrhu, usklađivanjem svih interesa u prostoru.
- Smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljodjelske svrhe.
- Jače afirmirati stočarsku proizvodnju u ponudi poljodjelske proizvodnje.

Turizam

- Ukupne turističke potencijale općine treba revalorizirati i usmjeriti njihovo korištenje prema kvaliteti i pravilnom korištenju atraktivnosti prostora, osobito prirodne i kulturne baštine. Posebnu pozornost treba usmjeriti regionalnim osobitostima i prostornim vrijednostima, uključujući i tradicijske elemente načina života i djelatnosti.
- Zbog utjecaja na prostor potrebno je utvrditi odnos turizma i kulturne i prirodne baštine s gledišta očuvanja, ali i aktiviranja u funkciji turizma.

Društvene djelatnosti

- Radi postizanja većeg stupnja homogeniziranosti prostora predviđa se ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, dimenzioniranje, razmještaj i struktura ove skupine središnjih uslužnih funkcija.

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Prometni sustav

Pri odabiranju infrastrukturnih koridora obveza je zadržati postojeće sačuvane prostore kojih je sve manje i koji su od neprocjenjive vrijednosti za budućnost.

Cestovni promet

- Od razvoja cestovnog prometa ovisi ukupan razvoj, a osobito gospodarski razvoj Hrvatske. Važniji cestovni pravac na području Općine Borovo su državna cesta D –519 prema Dalju. Ta prometnica ide središtem područja Općine u smjeru sjever-jug.
- Ostalu cestovnu mrežu čini lokalna cesta LC-46003, te mreža ne razvrstanih cesta

Željeznički promet

- Zapadnom polovicom Općine Borovo u smjeru sjever-jug prolazi trasa željezničke pruge Dalj-Borovo (magistralna željeznička pruga II reda). Unutar granica obuhvata Općine Borovo nalazi se stajalište Borovo-Trpinja
Iako se trenutno Općinom Borovo ne odvija željeznički promet, Hrvatske željeznice zadržavaju sadašnju trasu pruge.

Riječni promet

- Rijeka Dunav plovna je čitavim tokom uz granice Općine Borovo
- Na području susjedne Općine Vukovar izgradit će se nova luka Vukovar koja će postati naša najznačajnija riječna luka i jedina na plovnom putu VI. klase

Telekomunikacijski promet

- Kontinuirano unapređivati postojeću telekomunikacijsku mrežu njenim povećavanjem i moderniziranjem postojećih kapaciteta uz sljedeće smjernice:
- Mijenjanje odredbi kojima se onemogućava istovremena izgradnja kablskih mreža sa cestovnim i željezničkim koridorima,
- Pri rekonstrukciji i zamjeni postrojenja zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati,
- Izgraditi preostalu mrežu odašiljača u svrhu poboljšanja čujnosti na području cijele Države.

Energetski sustav

Korištenje drugih izvora energije i dopunska rješenja s ciljem poboljšanja ukupnih bilanci i sigurnosti opskrbe te štednji energije, a obuhvaća sustave postavljene u Nacionalnim programima za: - izgradnju malih postrojenja - sustav malih elektrana (MAHE), sunčane energije (SUEN), bioenergija (BIEN), energija vjetra (ENWIND), geotermalna energija.

- Programi tehnoloških unapređenja za korištenje plina (PLINCRO), uvođenje kongeneracijskih postrojenja (KOGEN), uvođenje centralnih plinskih sustava, unapređenje toplinske izolacije objekata i slično.
- Razvitak energetskeg sektora polazi od naslijeđenog stanja, od predviđenih potreba proizvodnje te težnje da se postignu europski standardi.
- Programske osnove proizvodnje energije polaze od težnje da Hrvatska postigne 90% zadovoljenja potreba iz izvora na vlastitom teritoriju, modernizacijom i proširenjem postojećih te izgradnjom novih kapaciteta.
- Intervencije na postojećim proizvodnim energetskeg postrojenjima odnose se na: zadržavanje, rekonstrukciju ili zamjenu postojećih vodova i postrojenja po najvišim

kriterijima tehnologije i zaštite okoliša.

- Zadržavanje energetskih objekata koji su nas povezivali sa susjednim zemljama.

Vodnogospodarski sustav

- Vodoopskrbni sustavi se trebaju planirati prema konceptu “održivog” gospodarenja vodama i upravljanja vodoopskrbom, a zaštitnim se zonama izvorišta mora posvetiti puna pozornost te je potrebno poduzeti zahvate kako bi ih se uključilo u sklop vodogospodarskih sustava i efikasno provela njihova zaštita.
- Prioritet izgradnje vodoopskrbnih objekata je što brže postizanje ravnomjerne vodoopskrbe, a odnosi se na rješenje distribucije u okviru minimuma dopuštenih gubitaka vode i reduciranje potrošnje vode na stvarne potrebe komunalnog standarda.
- Zaštita od štetnog djelovanja vode ostvarit će se dovršenjem sistema nasipa za rijeku Dunav radi spriječavanja poplava, dok se uređenje bujica i zaštita od erozija treba provoditi izradom vodoprivrednih osnova slivova i dugoročnim planiranjem zajedničkog rješavanja zaštite od erozija sa šumarstvom, poljodjelstvom i drugim zainteresiranim institucijama te istraživanjem i mjerenjem erozijskih pojava na terenu i izradom odgovarajućih grafičkih prikaza tih pojava.
- Potrebno je planirati proširenje i poboljšanje postojećih sustava za navodnjavanje i odvodnju suvišne vode sa poljoprivrednog zemljišta te izgradnju novih.

Zbrinjavanje otpada

- Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog i posebnog otpada i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje.
- Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju: smanjenje nastanka otpada, mjere korištenja otpada i sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.
- Zbrinjavanje otpada sa područja Općine Borovo riješeno je odvozom istog na sanitarno odlagalište (deponija) koje se nalazi na području Općine Vukovar.

ZAŠTITA OKOLIŠA, PRIRODNIH I KULTURNOPOVIJESNIH VRIJEDNOSTI PROSTORA

Zaštita okoliša

- Potrebno je iznaći i usvojiti postupke i tehnologije za utvrđivanje područja koja su opasna za zdravlje (zračenja, geopatogene zone i sl.) U tim područjima ne može se planirati razvoj naselja, a ako već postoje potrebno je poduzeti mjere sanacije.
- Korisnike trasa infrastrukture treba usmjeravati u zajedničke koridore, pažljivo trasiranje u prirodno osjetljivim područjima vodeći računa o vizualnom identitetu i vrijednostima krajolika i isključiti ih iz zona koje su pod režimom zaštite prirode.

Zaštita prirodne baštine

- Zaštićena područja bi trebala postati žarištem novih ruralnih strategija spajajući očuvanje prirode s obnovom tradicionalnog seoskog gospodarstva, uključivanjem ekoturizma i prostorno zoniranje.
- Parkove, perivoje i druge spomenike parkovne arhitekture koji su evidentirani kroz prostorne planove pojedinih bivših općina treba vrednovati i zaštititi kao spomenike kulture i prirode

- Sprječavati aktivnosti koje uzrokuju degradaciju i smanjenje raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta (bioraznovrsnosti).
- Uskladiti odredbe Zakona o šumama i Zakona o zaštiti prirode i odgovarajućih podzakonskih akata radi preciznijih određenja i ovlaštenja zaštite i gospodarenja šumama
- Provesti sustavni otkup najosjetljivijih i najugroženijih područja u zaštićenim dijelovima prirode, sukladno zakonskim odredbama i gospodarskim mogućnostima

Zaštita graditeljske baštine

- Definiranje metodologije planiranja u području zaštite graditeljske baštine temeljene na jedinstvenim osnovama vrednovanja, kategorizacije i režima zaštite.
- Planska regulacija ponašanja u prostoru na svim razinama prostornih i urbanističkih planova, uz utvrđivanje ograničenja i prednosti uvjetovanih poštivanjem i potrebama očuvanja kulturne baštine.
- Poticanje istraživanja graditeljske baštine, a osobito arheoloških zona i lokaliteta na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukture ili određenih djelatnosti.

Krajolik

- Osigurati zaštitu i primjereno uređenje prirodnih biotopa (specifična staništa, močvare itd.) te područja podvrgnuta spontanom prirodnim procesima (poplavna, erozijska, klizišta itd.).
- Uređenjem degradiranih područja nužno je osigurati sanaciju degradiranih elemenata u krajoliku, provođenje načela zaštite okoliša i načela poštivanja lokalnih značajki.
- Prirodne krajolike treba očuvati u što većoj mjeri, a područja narušenih prirodnih i estetskih vrijednosti sanirati odgovarajućim mjerama (sprečavanje bespravne izgradnje, odlaganja otpada, izbjegavanje geometrijskih regulacija vodotoka, pažljiv izbor hidroenergetskih i agromeliorativnih zahvata i drugo).
- Obvezno sanirati štetne posljedice velikih rudarskih i graditeljskih radova, osobito površinskih kopova (npr. usporednom biološkom rekultivacijom).
- U najvećoj mjeri čuvati postojeće šumske oaze; duž postojećih regulacija i agromeliorativnih zahvata omogućiti opstanak i mjestimičnu obnovu vlažnih biotopa; u intenzivno obrađenim prostorima vratiti živicu duž međa u funkciji biološke i krajobrazne raznolikosti, spriječiti neplansku izgradnju ladanjskih i drugih objekata na krajobrazno izloženim lokacijama.
- Planirati infrastrukturu na način da se koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova i to tako da izbjegavaju šume, poljoprivredno zemljište, da ne razaraju cjelovitost prirodnih i stvorenih struktura, uz provedbu načela i mjera zaštite okoliša.
- Očuvati prirodne značajke nezaštićenih dijelova prostora (obale vodotoka, šumska područja, meandre, bare, rukavce, kultivirani krajolik) te ih tretirati kao prostor koji pripada ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini.

A.2. PROSTORNI PLAN VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Prostorni plana Vukovarsko-srijemske županije donesen je na trinaestoj sjednici županijske skupštine Vukovarsko-srijemske županije održanoj 06. lipnja 2002. godine, a objavljen je u Službenom vjesniku Vukovarsko-srijemske županije 7/2002. U skladu s njegovim smjernicama i postavkama izrađen i ovaj Prostorni plan Općine Borovo.

B. OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

Prostorni plan bivše Općine Vukovar donesen je 1980. godine (s Dopunama 1983. godine u dijelu Građevinskog područja naselja i Izmjenama 1988. godine za dio priobalnog područja od Vukovara do Iloka), ukazuje da je on zastario, neaktualan i neprovediv u današnjim uvjetima. Izrađen je za razdoblje 1980. - 2000. godine.

Za prostorno-gospodarski razvitak prostor općine je bio diferenciran temeljom geoprometnih pogodnosti i resursa te izgrađenih potencijala.

Funkcionalna organizacija prostora i centralitet naselja su nevažeci.

Prognozirani demografski razvitak se neće ostvariti. Razvitak gospodarstva koji je bio usmjeravan kroz industriju kao gigantsku i dominantnu, te poljoprivredu u okvirima velikih "društvenih" sustava, danas je nevažeci zbog izmijenjenih vlasničkih odnosa i nove politike gospodarskog razvitka. S time u svezi su upitni i rezervirani prostori za lociranje gospodarskih funkcija. Aktualnost granica građevinskih područja će se moći utvrditi tek po stvarnoj reintegraciji tog područja, povratku prognanika i uspostavi normalnog života kao i potrebu njihovog mijenjanja u skladu s obnovom i razvitkom.

Prostorni plan bivše Općine Vukovar, te izmjene i dopune Prostornog plana Općine Vukovar osnovni je i jedini provedbeni plan koji se koristi za područje Općine Borovo.

Za naselja Općine izrađene su karte u mjerilu 1:5000 u kojima su označene granice građevinskih područja.

Zahvati u prostoru izvode se na temelju ovih karata i provedbenih odredbi. Ovaj plan ostaje na snazi sve do donošenja Prostornog plana uređenja Općine Borovo.

Stanje dokumenata prostornog uređenja na prostoru Općine Borovo rezultat je činjenice da je jedini važeći prostorni plan izrađen prije nove teritorijalne organizacije Republike Hrvatske. Iz tog su razloga za područje Općine Borovo na snazi planski dokumenti kojima se uređuje prostor bivše Općine Vukovar.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke, te prostorne pokazatelje

Ocjena dosadašnjeg prostornog razvoja i korištenje prostora

Područje Općine Borovo je prema aktivnosti stanovništva pretežito poljoprivredno područje, naime više od 60% stanovnika bavi se poljoprivredom.

Obzirom na dobru kvalitetu zemlje to je pozitivan pokazatelj. Ostatak stanovništva orijentiran je na proizvodne djelatnosti, locirane djelomično na području Općine Borovo ili u okolnim gradovima, malo obrtništvo i tercijalne djelatnosti.

Ekonomija stanovništva bazira se na poljoprivredi, a i u slučaju da su zaposleni u drugim privrednim granama radi se o mješovitim domaćinstvima s djelomičnom poljoprivrednom ekonomijom.

Uređivanje prostora Općine do sada se provodilo prema Prostornim planovima izrađenim za bivšu Općinu Vukovar. Naglasak je u tim planovima bio stavljan na područje grada Vukovara, zbog njegove stalne demografske ekspanzije i prostornih i komunalnih potreba vezanih uz tu pojavu. Općina Borovo je tretirano kao periferno područje bez isticanja posebnih obilježja prostornog identiteta, te bez bitnije gospodarske i komunalne infrastrukture. Najznačajniji privredni resurs u industrijskom smislu je kombinat «Borovo» koji zapošljava najveći dio radno sposobnog stanovništva. Upravo to stanovništvo Općine izgradnjom vlastitih objekata za stanovnika formiralo je oblik sadašnjeg naselja Borovo sa svim urbanim karakteristikama.

MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA

Mogućnosti daljnjeg razvoja Općine Borovo u prvom redu vezane su uz poljoprivredne površine u zapadnom dijelu Općine te šumska područja u istočnom dijelu Općine. U dosadašnjem razvoju Općine uz spomenuti kombinat «Borovo» poljoprivreda i djelomično malo obrtništvo bili su jedini razvojni oslonac Općine. U razvoju poljoprivredne proizvodnje moguća su dva razvojna scenarija: okrupnjavanje posjeda i stvaranje manjeg broja specijaliziranih velikih proizvođača ili orijentacija na ekološki čistu proizvodnju na manjim, ali proizvodno kompleksnim obiteljskim posjedima.

Ekološka očuvanost tala je na visokoj razini za proizvodnju ekološki čistih poljoprivrednih proizvoda. Stoga bi se u budućem razvoju poljoprivredne djelatnosti na području Općine naglasak trebao staviti na ovaj segment poljoprivredne proizvodnje.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

- **Opći prostorno razvojni ciljevi Države su:**
 - Osnaživanje prostorno - razvojne strukture
 - Povećanje vrijednosti i kvalitete prostora i okoliša
 - Integracija u europske razvojne sustave

U odnosu na položaj Hrvatske, razvojne i prostorne okolnosti, osnovni ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja su:

- Osnažiti prostorno razvojnu strukturu Države
- Povećati vrijednost i kvalitetu prostora i okoliša
- Racionalno koristiti i zaštititi nacionalna dobra
- Uvažiti zajednička obilježja i osobitosti područja
- Razvijati infrastrukturne sustave
- Osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja
- Usmjeriti prostorno-razvojne prioritete

Na osnovu općih i osnovnih ciljeva prostornog razvoja Države postavljaju se osnovni ciljevi prostornog razvoja Županije koji će se međusobno prožimati s međunarodnim, državnim i regionalnim ciljevima:

U sklopu osnaživanja prostorno - razvojne strukture treba:

- uspostaviti realan policentričan model prostornog razvitka sa snažnom afirmacijom malih gradova te poticati razvoj središnjih naselja
- unaprijediti uvjete života kvalitetnim razmještanjem funkcija i pokrivenošću prostora infrastrukturom
- težiti uravnoteženom razvoju gospodarstva na cijelom području Županije te pri tome koristiti oblike primjerene osobitosti prostora, a nedovoljno korištene potencijale staviti u razvojne funkcije
- provoditi mjere za osnaživanje srednjih i manjih gradova kao i lokalnih središta radi stvaranja uvjeta za kvalitetan razvoj na svim područjima

Za povećanje vrijednosti i kvalitetu prostora i okoliša treba:

- razvojne ciljeve prilagoditi značajkama prostora, uz isključenje utjecaja na prostor i okoliš
- kod izbora razvojnih programa i tehnologija voditi računa o očuvanju kvaliteta prostora i okoliša
- razvoj planirati u granicama prihvatljivog opterećenja prostora, neprihvatanjem zastarjelih i štetnih tehnologija uz dosljedno provođenje načela održivog razvitka

Za racionalno korištenje i zaštitu nacionalnih dobara potrebno je:

- uspostaviti ravnotežu izgrađenih i pretežito prirodnih područja te osigurati svrhovito korištenje resursa
- racionalno korištenje prostora za izgradnju, očuvanjem fizičke i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljoprivrednog i šumskog zemljišta (spriječiti usitnjavanje areala i osigurati krajobraznu cjelovitost)

- zaštititi vrijednosti prostora, vrijedne prirodne i stvorene resurse, očuvati biološku raznolikost te osobito pažljivo koristiti resurse koji sve više nedostaju ili su sve više ugroženi (čista tla, pitka voda, šumska zajednice i drugo)

Uvažiti zajednička obilježja i osobitosti područja:

- prilikom usklađenja interesa korištenja prostora treba uzeti u obzir pojačan interes za ulaganja na nekim prostorima (gradovi, prostor uz prometne koridore, zaštićene cjeline) te utvrditi stvarnu vrijednost i visoke standarde uređenja zemljišta koji će osigurati svrhovito korištenje i kvalitetno uređenje prostora
- s ciljem zaustavljanja negativnih demografskih procesa i zapuštanja resursa za takva područja Županije treba utvrditi i provesti poticajne mjere

Razvijati infrastrukturne sustave kako bi se postiglo:

- sigurno i kvalitetno prometno povezivanje s ostalim državnim područjima i s Europom
- kvalitetno opskrbljivanje vodom te usporedo s razvojem vodoopskrbe osigurati zaštitu voda izvedbom sustava odvodnje i pročišćavanja
- zadovoljenje energetske potrebe i sigurnost opskrbe uz najviši stupanj zaštite prostora
- bolje i racionalnije korištenje postojećih kapaciteta infrastrukture
- ostvarenje pretpostavke za izgradnju na područjima predviđenim za razvoj naselja i djelatnosti

Osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja, a osobito:

- postići cjelovitost obuhvata svih relevantnih aspekata prostornih zahvata, u svim fazama: priprema dokumentacije, izrada planova i stručnih podloga, realizacija
- provoditi integralni planski pristup te izvršiti prijelaz iz dosadašnjeg prostorno planskog ustrojstva u novi određen političko teritorijalnim ustrojem i Zakonom o prostornom uređenju te novim svjetonazorom u korištenju prostora
- osigurati preglednost planskih postavki na svim razinama i fazama uređenja prostora te omogućiti donošenje odluka utemeljenih na potpunom poznavanju učinaka (gospodarski, prostorni, ekološki)
- stručno i organizacijski osposobiti institucije planiranja i provođenja planova te uspostaviti nužnu koordinaciju sudionika u planiranju, pripremi i realizaciji zahvata u prostoru
- ostvariti kontinuitet djelovanja i omogućiti korištenje relevantnih raspoloživih podataka i spoznaja o prostoru

Usmjeriti prostorno-razvojne prioritete, a to su:

- poboljšanje učinkovitosti u okvirima već izgrađenog i korištenog prostora te stvaranje uvjeta za nove programe radi pokretanja gospodarskih aktivnosti i poboljšanja kvalitete života na depopuliranom području (osobito u graničnom području)
- iskorištenje raspoloživih i nedovoljno učinkovitih potencijala prvenstveno na lokacijama i kapacitetima koji mogu bez većih ulaganja postići višeznačne učinke (postojeće radne zone, središnja naselja)
- sanacija kritičnih mjesta ugrožavanja prostora i okoliša (zaštićena baština, bespravna gradnja, poljoprivredne površine, šume, područja eksploatacije mineralnih sirovina i drugo)

U odabiru prioriteta razvojnih programa, treba uvažiti višeznačnost učinaka i najsvrsishodnije korištenje prostora s gledišta postizanja razvojnih ciljeva i ostvarenja uvjeta za privođenje planiranoj namjeni kao što su, opremanje infrastrukturom, mjere zaštite prostora i okoliša te sanacija razvojem opterećenih i ugroženih prostora. U provedbi prioriteta treba odrediti prioritete na lokalnoj razini, kao i prioritete u okvirima sektora-resora u skladu s općim prioritetima na državnoj razini te kontinuirano provoditi smjernice

uređenja i gospodarenja prostorom u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske i zakonski utvrđenim obvezama svih subjekata, na svim područjima i razinama.

2.1.1. Razvoj općinskog središta i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

RAZVOJ OPĆINSKOG SREDIŠTA I NASELJA POSEBNIH FUNKCIJA

- Uravnotežiti razvoj središnjih funkcija naselja Borovo s ciljevima zadovoljavanja raznolikih potreba stanovništva i poboljšanja svakodnevne kvalitete življenja.
- Osobitu pozornost usmjeriti na funkcionalnu strukturu Borova. Poželjno je postići skladnu polifunkcionalnu strukturu, te izbjegavati prenatrpano funkcionalno usmjeravanje ili specijalizaciju na samo određenu djelatnost.
- Poticati izgradnju manjih i srednjih poduzeća u planiranim industrijskim zonama općinskog središta Borovo
- Oživiti seosku ekonomiju temeljem kreativne integracije suvremenih potrošačkih i proizvodnih trendova, te lokalne baštine, resursa, kulture i vještine.
- Urbanom obnovom treba očuvati graditeljski identitet povijesnog središta naselja i dati prioritet održavanju ili uređenju postojećeg stambenog fonda. Strateški je interes da se površine za razvoj i nove programe traže prvenstveno unutar formiranog gradskog prostora.
- Novu gradnju treba prvenstveno provoditi u nedovoljno ili ne racionalno izgrađenim dijelovima grada, te prioritarno koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom.
- Razvoj graničnih područja je jedan od opcija strategije gospodarskog i prostornog razvitka zemlje. Planiranje i uređenje prostora uz državnu granicu usmjereno je na poboljšanje uvjeta života stanovništva, razvoj pograničnog gospodarstva, zajedničke gospodarske programe, uređenje i funkcioniranje graničnih prijelaza, te uspostavu zajedničkih gospodarskih kriterija korištenja graničnih resursa.

RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

PROMETNI SUSTAV

Cestovna mreža Općine Borovo nastala je u prošlosti uglavnom spontano kao izraz potrebe za povezivanjem manjih ili većih koncentracija stanovništva i aktivnosti područja, a pojedini potezi iste slijedili su u pravilu terenski, najpovoljnija linija povezivanja.

U svrhu razvoja prometnog sustava treba ostvariti sljedeće ciljeve:

- Omogućiti povezivanje prometnog sustava Općine u prometni sustav Županije, u smislu valorizacije postojećih prometnih pravaca.
- Modernizirati i korigirati loše tehničke elemente na postojećoj županijskoj cesti.
- Javni cestovni i željeznički promet treba ravnopravno tretirati, te koristeći prednosti jednog odnosno drugog postići optimalnost u smislu najnižih ukupnih prijevoznih troškova sustava, sigurnosti prometa, potrošnje energije i zaštite okoliša.
- Predvidjeti etapnost realizacije planiranog prometnog sustava.

KOMUNALNA INFRASTRUKUTRA

Pošta i telekomunikacije

Usluge klasične državne poštanske službe u konkurenciji sa alternativnim sustavima dostave i razvojem telekomunikacijske tehnologije trebaju se reorganizirati tako da se ostvare slijedeći ciljevi:

- Poboljšati poštanske usluge mještanima naselja tako da usluge pošte budu usklađene sa potrebama mještana
- Sigurna isporuka i dostava svih poštanskih pošiljaka
- Poboljšati usluga jedinica Poštanske banke i u drugim naseljima na području Općine
- Organiziraju nove funkcije u prometu pisanih poruka i dostavi pošiljaka u konkurenciji sa ostalim sustavima dostave "od praga do praga"
- Omogućiti uvođenjem tržišne konkurencije u sustav telekomunikacija, cjenovno prihvatljivije usluge i time povećanje broja priključaka na
 - 50 priključaka u fiksnoj
 - i > 30 priključaka u mobilnoj telefoniji na 100 stanovnika,
 - kao i višestruko povećanje broja korisnika Interneta tako da barem 80 % stanovnika može imati svoju elektroničku adresu
- Osigurati kapacitete veza i uređaja u skladu sa predvidivim višegodišnjim potrebama
- Osigurati sigurnost uspostave, trajanja i privatnosti na telekomunikacijskim vezama
- Modernizirati sustav uvođenjem novih tehnologija i time biti osnovna infrastrukturna podrška razvoju gospodarstva, uprave, obrazovanja, kulture, zdravstva, turizma i svakako vojne i policijske zaštite

Energetski sustav

Područje Istočne Hrvatske danas je djelomično plinificirano, a rezultat činjenice dobrog položaja magistralnog plinovoda u odnosu na Županiju trebao bi omogućiti plinifikaciju cijelog njenog područja na povoljnim tehno-ekonomskim uvjetima.

Svi novi potrošači na području Općine bit će opskrbljeni plinom iz postojećih i novih mjerno redukcijskih stanica čiji će se kapacitet prilagoditi potrebama.

Osnovni ciljevi su osigurati dovoljne količine zemnog plina za kritično zimsko razdoblje te povećanje sigurnosti dobave plina i smanjiti gubitke rekonstrukcijom magistralnih i opskrbnih vodova.

Održavanje, nadzor i upravljanje distribucijom zemnog plina organizirati tako da usluga bude kvalitetna, a troškovi niski, kako bi se omogućilo priključenje optimalnog broja domaćinstava i drugih potrošača.

U suvremenom sustavu elektrodistribucije koji je organiziran na državnom i županijskom nivou, na području općine treba ostvariti slijedeće ciljeve prostornog razvoja općinskog značaja:

- Osigurati takve uvjete da dobava električne energije do svakog potrošača bude sigurna, dostatna, kvalitetna i jeftina
- U naseljima zamijeniti zračnu električnu mrežu podzemnim energetskim kablovima
- Osigurati pravovremenu izgradnju novih trafo-postrojenja u novim dijelovima naselja i drugdje gdje se planira povećani intenzitet potrošnje
- Distribucijski sustav uključivo sa centrom za nadzor i upravljanje izgrađivati odnosno prilagođavati tako da se sustav srednjeg napona postupno prebaci sa 10 kV na 20 kV
- Osigurati trase za dalekovode distribucijskih (20 i 35 kV) i viših elektroprijenosnih nivoa koji su od županijskog, državnog i međunarodnog značaja (110 kV)

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrbni sustav Vukovarsko-srijemske županije organiziran je sa proizvodnim i distribucijskim jedinicama, cjevovodima i uređajima kao županijski sustav u okviru kojeg je potrebno na području Općine Borovo ostvariti slijedeće ciljeve:

- Osigurati zadovoljavajući kapacitet računajući pritom i na protupožarnu zaštitu
- Osigurati dobavu dostatne količine za neumitni stalni porast potrošnje i mogućnost priključenja u dijelovima naselja koja se planira namijeniti stambenim i gospodarskim potrebama ili gdje se planira povećani intenzitet potrošnje
- Održati visoku kvalitetu pitke vode crpilišta povećanjem zaštitne zone uz primjenu strogog režima zaštite
- Osigurati dodatne bunare i crpne kapacitete za buduću plansku potrošnju
- Smanjiti značajne gubitke u cijevnoj mreži rekonstrukcijom dijela najstarijih opskrbnih i magistralnih vodova
- U rekonstrukcijama i novoj izgradnji osigurati kvalitetnu protupožarnu zaštitu ugradnjom dovoljnih profila cjevovoda i hidranata

Ciljevi u korištenju voda koje ne sudjeluju u vodoopskrbnom sustavu su prvenstveno na očuvanju kakvoće i bogatstva podzemnih voda, zadržavanju nadzemnih voda u šumskom, močvarnom i brdskom području radi ekoloških i turističkih i gospodarskih potreba:

- Omogućiti izgradnju privrednih i sportskih ribnjaka
- Osigurati uvijete za izgradnju ribnjaka u zoni bliže rijeci Dunavu radi iskorištenja bivših dunavskih rukavaca
- Planskim mjerama zaštititi podzemne vode od daljnjeg zagađenja na cjelokupnom teritoriju Općine, kako bi taj vodni resurs mogli iskorištavati u skorijoj i daljnjoj budućnosti, a postojeća odlagališta otpada (divlje) sanirati.

«Divlje» odlagalište otpada

Otpadne vode naselja i industrije su značajne za kvalitetu života i stanje prirode te se u daljnjem razdoblju u planskom uređenju prostora Općine postavljaju slijedeći ciljevi:

- U recipijente ispuštati samo pročišćene vode koje zadovoljavaju uvijete kategorizacije tih vodotoka
- Kod prikupljanja otpadnih voda uvoditi gdje god je moguće razdjelnu kanalizaciju radi ekonomičnijeg pročišćavanja
- Otpadne vode mljekarske industrije, stočarskih farmi i drugih sličnih pogona odvojeno prikupljati i iskoristavati u poljoprivredi
- Na planirane uređaje za pročišćavanje dovesti otpadne vode svih naselja izgrađujući pritom sabirne i transportne kolektore i mrežu kanalizacije tih naselja
- Prikupljati i pročišćavati i sve ostale otpadne ili zagađene vode na uređajima za pročišćavanje specijalne namjene (centralna deponija)
- Težiti izgradnji internih (zasebnih) uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u industrijskim pogonima do nivoa standarda otpadnih voda domaćinstava, kada je i gdje je to moguće tako pročišćene vode odvesti na mjesni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Kada taj uvjet spajanja nije ostvariv, tada industrijsku otpadnu vodu treba pročititi do nivoa koji je propisan za prijemnik u koji će te vode biti upuštene.

Na županijskom i općinskom nivou regulacija vodotoka i obrana od poplave je jedinstvena.

Zbog toga u daljnjem razdoblju treba težiti ostvarenju slijedećih ciljeva:

- Prikupljati i kontrolirano sprovesti velike vode sustavom vodotoka i retencija
- Radi izjednačavanja protoka i spljoštavanja velikih vodnih valova maksimalno koristiti retencijske akumulacije i po mogućnosti graditi nove višenamjenske retencije – (ribnjaci, navodnjavanje, rekreacija)
- Regulirane vodotoke i retencije, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda
- Preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode
- U slivovima bujičnih potoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla. U planovima niže razine označiti zone zabrane sječe, krčenja i gospodarskog iskorištavanja.

Dunavski rukavac

Prostor budućeg ribnjaka

Plavno područje Dunava

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Ciljevi prostornog razvoja od regionalnog i županijskog značaja koji se odnose na zaštitu i racionalno korištenje resursa sa područja Općine Borovo su:

- zaštita i racionalno raspolaganje vodom:
 - očuvanje rezervi pitke vode,
 - navodnjavanje i odvodnjavanje zemljišta,
 - uređenje vodotoka za plovidbu,
 - zaštita od poplava,
 - otvaranje ribogojilišta,
- racionalno iskorištavanje mineralnih sirovina (pijesak),
- iskorištavanje šuma i obnavljanje šumskih površina,
- racionalno korištenje tla,
- očuvanje i zaštita krajobraza.

Rezerve pitke vode

Podaci o zalihama podzemnih voda na području Županije pokazuju da postoje vrlo velike količine vode koje su osnovica regionalne i lokalne vodoopskrbe u vodnom području Dunava. Kvaliteta vode, zaštita okoliša, zahtjevi za većom količinom vode, racionalno korištenje izvorišta voda i općenito vodoopskrba su pitanja koja se rješavaju u više resora što znači da gospodarenje vodama mora imati interdisciplinarni pristup i rješenje.

Korištenje mineralnih sirovina (pijesak)

Nizina Dunava je predio bogat kvalitetnim pijeskom koji se koristi za proizvodnju građevinskog materijala. Svaku eksploataciju treba izvršavati po zakonu i propisu te dosljedno provoditi odredbe Zakona o rudarstvu, pri čemu svaki plan-projekt eksploatacije mora sadržavati dio kojim se predviđa sanacija tijekom radova i uređenje prostora nakon eksploatacije.

Šume

Gospodarenje šumama vršit će se prema novoj šumsko-gospodarskoj osnovi koja se temelji na načelima biodiverziteta i obnovljenim resursima. Potrebno je razvijati sve funkcije šume u smislu njihova učinkovitijeg korištenja. Uništene šumske površine potrebno je obnoviti pošumljavanjem.

Ciljevi prostornog razvoja šumarske struke i nadalje su usmjereni na provođenje programa Hrvatskih šuma kroz šumsko-gospodarske osnove. Neophodno je usklađivanje Zakona o zaštiti prirode i Zakona o šumama, te odgovarajućih podzakonskih akata radi preciziranja ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju zaštićenim dijelovima prirode, odnosno u gospodarenju šumskim ekosustavima koji pokrivaju znatan dio zaštićenih područja prirode.

Prilikom izvođenja različitih zahvata u prostoru, u okviru provođenja procesa procjene utjecaja na okoliš, posebnu pozornost potrebno je pridavati mogućem negativnom utjecaju zahvata na šume i šumsko zemljište, te predvidjeti osnovne mjere za smanjenje odnosno eliminiranje štetnih utjecaja.

Eksplotacija pijeska na Dunavu

Šumsko područje uz Dunav

Racionalno korištenje tla

Tlo je prirodni izvor koji nastaje u dugom vremenskom periodu, a nekontroliranom eksploatacijom (intenzivnom poljoprivredom, zagađivanjem, kontaminiranjem) gubi svoja svojstva i nestaje. Tlo se mora zaštititi s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i ostalih povoljnih ekoloških čimbenika. Cilj racionalnog korištenja je da se tlo ne iscrpljuje, već da se obogaćuje. Potrebno je spriječiti nekontroliranu uporabu zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji i pridavati veći značaj tzv. organskoj poljoprivredi koja poštuje prirodu biljaka, životinja i krajobraza u cjelini. Jedan od načina da tlo ne gubi na vrijednosti je i redovito mijenjanje kultura koje se uzgajaju. Korištenje tla, odnosno agro-tehnološke aktivnosti moraju biti usuglašene s vodnim gospodarstvom.

Očuvanje krajobraza

Osnovna zadaća planiranja krajolika je pronaći ravnotežu između prirodnih, ograničenih mogućnosti krajolika i onoga što čovjek svojim iskorištavanjem od njega zahtijeva. Rješenje zadaće leži u takvom prostornom ustrojstvu koje ograničava određene načine korištenja, a predviđa odgovarajuće mjere zaštite sastavnih dijelova krajolika. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske naglašava da niti jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti prirodne režime krajolika, a na prostorima gdje je krajolik oštećen treba izvršiti sanaciju (utvrđivanje izvora i intervencije na mjestu emisija).

Ciljevi racionalnog korištenja sastavnih dijelova krajobraza su:

- svim značajnijim vodoprivrednim zahvatima trebale bi prethoditi studije ukupne ekonomske opravdanosti i studije utjecaja na okoliš s predviđenim mjerama ublažavanja negativnih posljedica po okoliš, kao npr. neprirodna geometrijska regulacija vodotoka i mogući utjecaj na šume i šumsko zemljište,
- potrebno je spriječiti nelegalnu i neprikladnu izgradnju objekata (lokacijski i arhitektonski) provođenjem zakonskih odredbi i jačanjem uloge građevinske inspekcije,
- sprječavanje usitnjavanja poljoprivrednog zemljišta i smanjenja biološke raznolikosti uništenjem niže šumske vegetacije (šumarci, šibljaci, živice) na rubnim i manjim površinama unutar korištene zemljišne plohe,
- ukidati zastarjele tehnologije koje dugoročno onečišćuju i opterećuju prostor.

Zaštita kulturnih dobara

Kao nedjeljivi dio kulturnog krajolika odnosno prostorne baštine i njezin vrijedni dio pojavljuju se i kulturna dobra.

Kulturna baština Općine Borovo, kao životna sredina, izložena je trajnom utjecaju i pritiscima zbog svoje fizičke strukture naročito je osjetljiva i sklona propadanju. Negativni čimbenici utjecaja na kulturno dobro su:

- pritisak razvoja (adaptacija, prenamjena, industrija, infrastrukturni koridori)
- ekološki pritisci (onečišćenja)
- prirodne katastrofe (poplave, požari, potresi)
- nebriga i neodržavanje, nedostatak financijskih sredstava, neriješeni imovinski i pravni odnosi

Zbog stalnih negativnih utjecaja i svakodnevnih promjenama na kulturnim dobrima, treba osigurati stalno praćenje (monitoring) stanja očuvanosti, odnosno ugroženosti te potrebnim zahvatima spriječiti daljnje ugrožavanje i pogoršavanje stanja.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Hrvatska se opredijelila za održiv razvoj, što iziskuje uspostavu “osjetljive” ravnoteže između potrebe razvoja i potrebe zaštite prirode. Prostor je ograničeno dobro koje se smije ograničeno koristiti. Prostorno planiranje mora početi od ekoloških karakteristika nosivosti, kapaciteta i održivosti prostora te u tom cilju:

- Očuvati izvornost, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i ekološku stabilnost,
- Očuvati kakvoću žive i nežive prirode, te je racionalno koristiti,
- Očuvati i obnavljati kulturne i estetske vrijednosti krajolika,
- Unaprijediti stanje okoliša i osigurati bolje uvjete života,
- Sanirati divlja odlagališta otpada
- Sanirati napuštene eksploatacije pijeska, te ona koja su sada u funkciji, a nakon prestanka eksploatacije na njima.
- Sačuvati podzemne vode visoke kakvoće od mogućeg zagađenja.

Tipični krajolik Općine Borovo

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno - gospodarskog razvitka i korištenja prostora. Ono u stabilnim prilikama postupno mijenja svoje vitalne značajke, pa se odatle uočava određena sporost demografskih tokova. Na obilježja i razvitak stanovništva djeluju biološki, društveno - gospodarski, kulturno - obrazovni, zdravstveno - socijalni, psihološki, ali i politički i drugi čimbenici. Samo njihovim pozitivnim mijenjanjem moguće je utjecati na zaustavljanje negativnih demografskih tokova i ostvariti uvijete za postizavanje pozitivnih promjena i rezultata u razvitku stanovništva.

Populacijska politika treba biti pronatalitetna i redistributivna. To znači da treba težiti ostvarivanju prirodnog priraštaja stanovništva i njegovom ravnomjernijem razmještaju.

Ciljevi

Dugoročni i prioritetni ciljevi demografskog razvitka Općine su:

- Zaustaviti opadanje broja stanovnika Općine, a nakon toga osigurati njegov lagani rast, što znači težiti k pozitivnom općem kretanju broja stanovnika. U srednjoročnom planskom razdoblju očekuje se postizanje broja stanovnika prije domovinskog rata
- Smanjiti negativno prirodno kretanje stanovništva povećanjem nataliteta i smanjivanjem mortaliteta,
- Cjelokupni prostor Općine učiniti privlačnim za doseljavanje stanovništva i ostvariti pozitivnu migracijsku bilancu (više doseljenih nego odseljenih na području Općine),
- Postići ravnomjerniji razmještaj stanovništva na prostoru Općine,
- Revitalizirati demografski najugroženija područja Općine,
- Posebno obratiti pozornost pograničnom prostoru i revitalizirati ga,
- Poboľjšati kvalitativna obilježja stanovništva, kod čega najveću pozornost treba posvetiti poboljšanju obrazovne strukture stanovništva i prekvalificiranju nezaposlenih. Da bi se što bolje iskoristio postojeći ljudski potencijal, treba poticati i vrednovati znanje, kreativnost i iskustvo,
- Poticati povratnike iz inozemstva da se nasele na prostoru Općine i zaustaviti pretjerani odljev kvalitetnih ljudskih resursa,
- Obnova ruralnih naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti.

Mjere

Samo primjenom dugoročne aktivne populacijske politike i uslijed toga zadržavanjem pozitivnih prirodnih i migracijskih tokova, uz dužan gospodarski i društveni razvitak, moguće je u dužem vremenskom razdoblju očekivati daljnje pozitivno kretanje ovih dosadašnjih demografskih trendova i procesa u naseljima na području Općine Borovo.

Da bi se povećao natalitet, potrebno je za mlade ljude provoditi poticajnu stambenu politiku, osigurati određeni životni standard, profesionalni standard (normalni radni uvjeti) i demokratski standard (sloboda izbora). Mladim bračnim parovima posebno olakšati zaposlenje i rješenje stambenog pitanja, a posebno valja voditi računa o visokostručnom kadru.

Planom treba osigurati uvijete za zaustavljanje negativnih demografskih indeksa, odnosno kao najvažniji razvojni cilj postaviti demografsku obnovu područja Općine. Da bi se taj cilj ostvario potrebno je osigurati kvalitetne razvojne uvijete koji će život na području Općine Borovo učiniti atraktivnijim na svim razinama. Ti razvojni uvjeti mogu se prema prioritetima klasificirati u tri skupine.

Prva uključuje fleksibilne prostorne uvijete za razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja su najrealniji osnova za ostvarivanje kvalitetnih životnih uvjeta. Kvalitetno zemljište, očuvanost okoliša i bogata lokalna tradicija života na zemlji osnova su za budući razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kojima treba omogućiti širenje i uvođenje novih proizvodnih tehnologija.

Drugi uvjet je planiranje gospodarskih sadržaja koji će omogućiti zapošljavanje, uz uvažavanje potrebe zaštite najkvalitetnijih poljoprivrednih površina, te zaštitu okoliša od zagađenja.

Treći uvjet je podizanje razine komunalnih i javnih usluga, te podizanje opće razine uređenja naselja. To se primarno odnosi na poboljšanje osnovne komunalne infrastrukture, podizanje razine obrazovanja, bolju zdravstvenu zaštitu, izgradnju novih javnih i društvenih sadržaja, te uređivanje središta naselja.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Gospodarski razvitak treba temeljiti na optimalnom korištenju komparativnih prednosti Općine i disperziji gospodarskih sadržaja u prostoru uz neophodnu izgradnju infrastrukture, vodeći računa o demografskom potencijalu i zaštiti okoliša. Gospodarstvo se ne smije previše specijalizirati ni za jednu djelatnost, već se mora osloniti na više djelatnosti.

Preduvjet razvoju gospodarstva je planiranje površina i lokacija za gospodarske funkcije na temelju poznatih programa, modernizacija prometnog sustava, te obnove i izgradnje prateće infrastrukture.

Polazeći od današnje strukture gospodarstva i dostignutog stupnja razvitka te uzimajući u obzir tendencije u svijetu i u nas, grane od posebne važnosti za Općinu Borovo su:

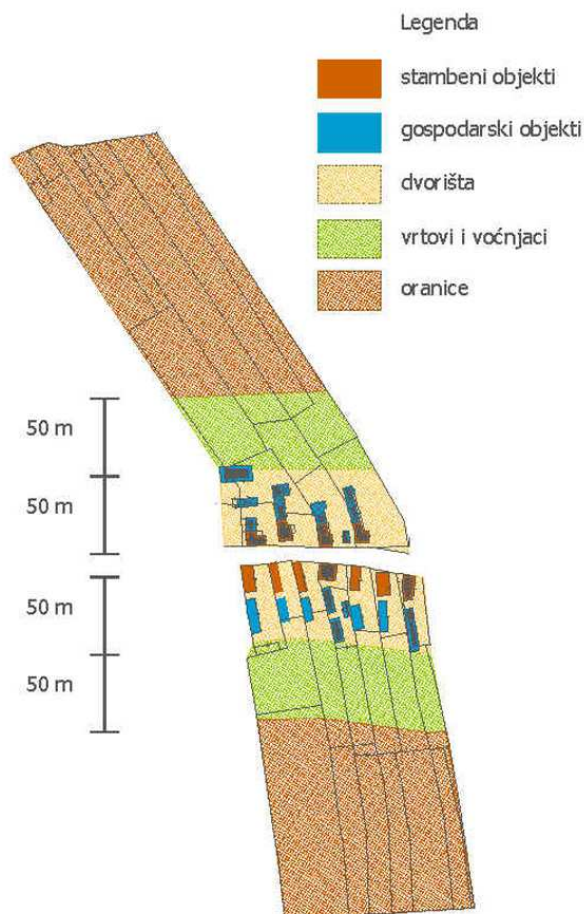
- Prehrambena industrija
- Poljoprivreda
- Šumarstvo
- Građevinarstvo i industrija građevnog materijala
- Razvoj turizma
- Razvoj komunalne infrastrukture
- Razvoj djelatnosti u tercijarnom i kvartalnom sektoru

POLJODJELSTVO

- Osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te ostvarivanje poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali zemlje.
- Obzirom da će poljodjelstvo i dalje biti jedna od značajnih gospodarskih grana Općine Borovo, te zbog rastuće potražnje za zemljištem valja štititi vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane izgradnje. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi.

- Da bi se povećale plodne poljoprivredne površine, potrebno je gdje je to moguće, pristupiti melioraciji. Kod planiranja gradnje velikih infrastrukturnih objekata trebat će nastojati što više izbjegavati kvalitetne poljoprivredne površine.
- Osnova razvitka poljoprivredne proizvodnje mogu biti samo snažna obiteljska gospodarstva, specijalizirana za određenu proizvodnju. S obzirom na nedostatak mlijeka u državi i u regiji treba potencirati mljekarstvo (zona izgradnje stočnih farmi). Potrebno je riješiti problem distribucije poljoprivrednih proizvoda. Kod poljoprivredne proizvodnje treba voditi računa o nezagađenosti tla i sačuvati ga kako bi se mogla proizvoditi pretežito autohtona hrana (pod kontrolom).

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva najznačajniji su razvojni resurs Općine, te značajna osnova na kojoj se može temeljiti budućnost ovog prostora. U izradi plana analizirat će se modeli prostorne organizacije seoskih poljoprivrednih gospodarstva, te će se istražiti i mogućnosti širenja tipičnih struktura koje prevladavaju u prostornoj strukturi naselja.

Organizacija parcele obiteljskog gospodarstva na prethodnoj je shemi ilustrirana tipičnim primjerom uličnog poteza dijela naselja na području Općine Borovo. U uličnom pojasu izgrađeni su stambeni objekti, dok se pomoćni i gospodarski objekti razvijaju u dubini parcele.

Iza gospodarskih objekata nalaze se povrtnjak i voćnjak, a iza njih oranice. Dijelovi su se linearno širila, ali su se tokom vremena izvorne parcele i dijelile zbog nasljeđivanja, te je u pojedinim dijelovima naselja došlo do progušćivanja izgradnje.

Osnovne karakteristike tradicionalnog načina uređenja prostora čitaju se na slijedećoj fotografiji koja prikazuje tradicionalnu izduženu prizemnicu «slavonskog» tipa u uličnom dijelu, te gospodarske građevine u dvorišnom dijelu parcele. Vidljiv je i pojas vrtova i voćnjaka koji se nalazi iza dvorišta.

Voćnjak iza kuće i okućnice

Razvoj i širenje ovih tipičnih gospodarstava, koja predstavljaju uz izgradnju većih farmi i okrupnjavanje poljoprivrednih površina osnovu budućeg razvoja Općine, ograničeni su postojećom parcelacijom i vlasničkim odnosima. Povećavanje gospodarstva «u širinu» zahtijevalo bi pripajanje susjednih parcela, što je zbog vlasničkih odnosa u pravilu nemoguće. Zbog toga je u izradi plana ispitana mogućnost i opravdanost izgradnje gospodarskih građevina iza postojećeg izgrađenog pojasa naselja, čime će se tradicionalnim gospodarstvima omogućiti širenje «u dubini», na vlastitom zemljištu.

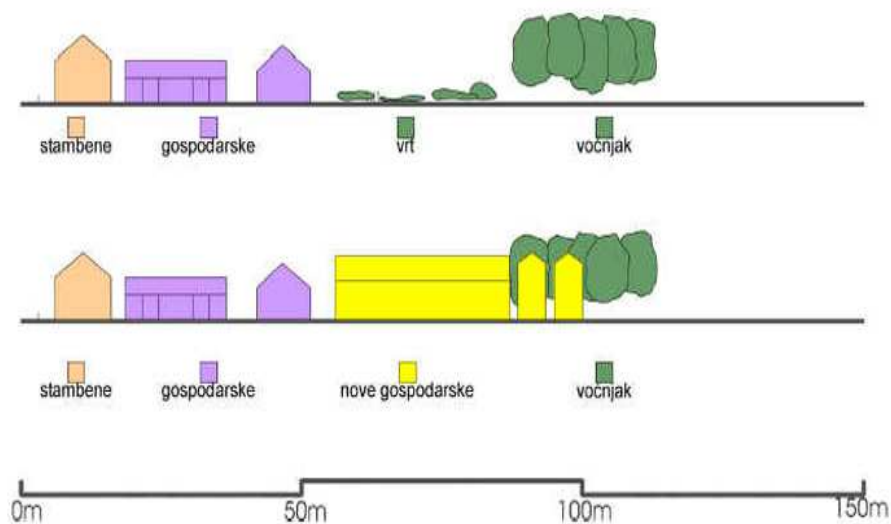
Predloženim konceptom širenja gospodarstva zaštitit će se postojeća prostorna struktura naselja, koja se dominantno doživljava kroz ulične poteze. Ova prostorna struktura nadogradit će se novim elementima koji neće narušiti postojeće prostorne vrijednosti, sliku i ambijent naselja. Pojas u kojem se predviđa izgradnja gospodarskih objekata u postojećoj se organizaciji koristi za vrtove i voćnjake, koji formiraju svojevrsan «zeleni pojas» oko naselja.

Ovaj je pojas prisutan u vizurama gotovo u istom omjeru kao i ulični drvoredi Borova.

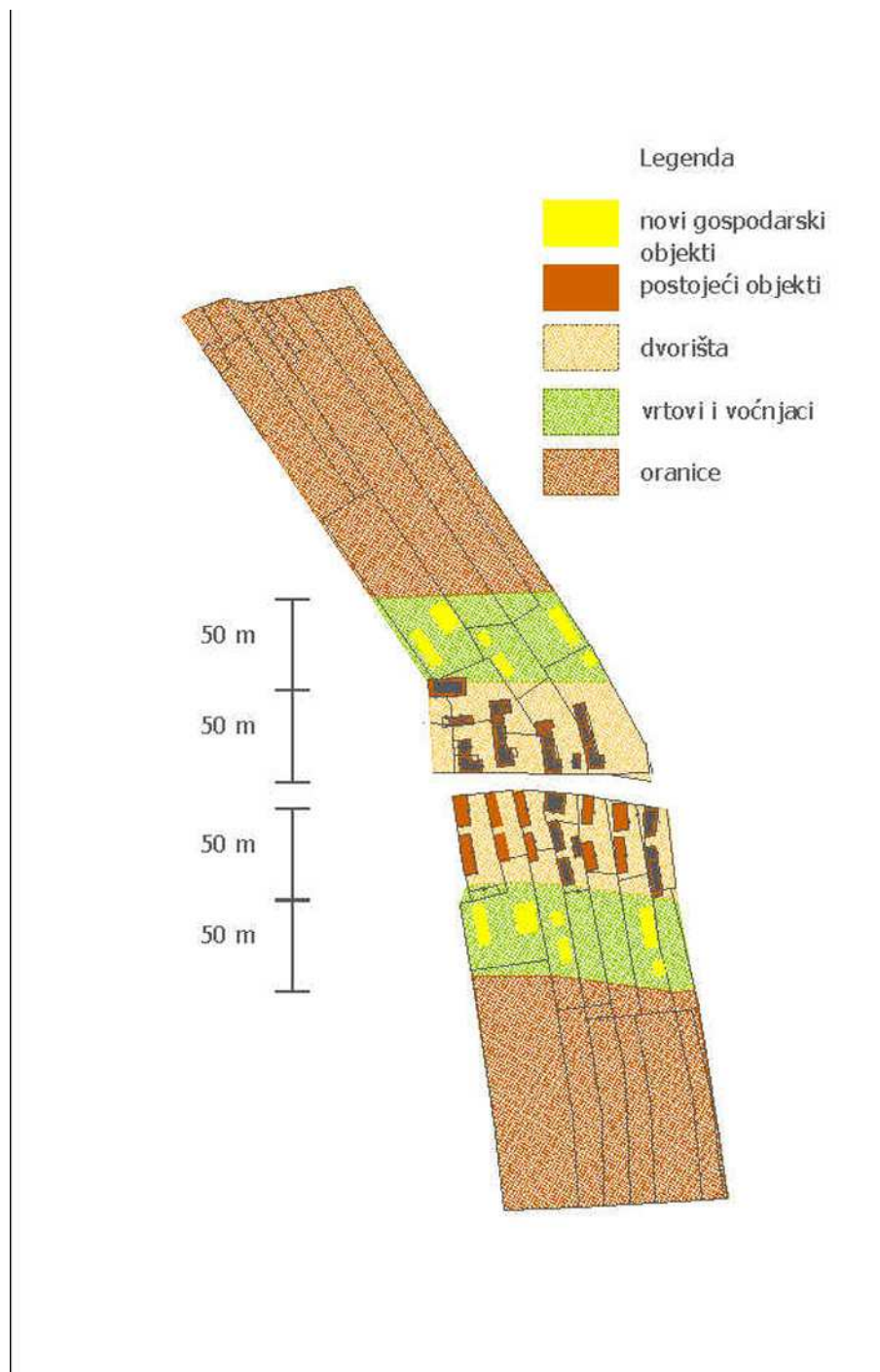

Panoramski prikaz

Odnos tradicionalne organizacije parcele i predloženih novih elemenata prikazan je na slijedećoj skici.

Omogućavanjem izgradnje objekata u ovoj zoni (50-100 m) zaštitit će se zatečena prostorna struktura, a uvjetovanjem ozelenjavanja dijela tako formirane parcele osigurat će se kontinuitet zelenog pojasa vrtova i voćnjaka koji tradicionalno uokviruje naselja u ovom dijelu Hrvatske. Smještanjem gospodarskih građevina u dubini parcele ostvarit će se dostupnost ovih objekata sa poljoprivrednog zemljišta u čijoj se funkciji oni primarno i grade.

ŠUMARSTVO

- Obzirom na udio šumskih površina (2,70 km²) u ukupnoj površini Općine Borovo (28,13 km²) što iznosi samo 9,60%, od posebnog je interesa zaštita šuma, te održavanje njihove višenamjenske funkcije (gospodarska, zaštitna, sportsko-rekreacijska, turistička).
- Na području Općine Borovo valja u najvećoj mjeri koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma, a sve uništene šumske ili neobrađive površine valja obnoviti pošumljavanjem.

INDUSTRIJA I PRIVREDA

Značajniji industrijski objekti na području Općine su:

- Mlin za preradu žitarica (Sotoriva)
 - Mesna industrija
 - Te veći broj manjih privrednih pogona i obrta, te poduzeća uslužnih djelatnosti
- Prostorni razmještaj proizvodnih kapaciteta temeljiti na uspostavljanju široke mreže manjih i raznolikih proizvodnih jedinica i daljnjem razvoju već formiranih i planiranih većih i složenih gospodarskih cjelina u Borovu, a koje su od posebnog značenja za područje Općine.
 - Industrija se treba intenzivirati i nastojati potencirati razvitak malog i srednjeg poduzetništva. Industriju treba učiniti proizvodnjom i konkurentnijom, a to se postiže nabavkom moderne tehnologije, uvođenjem učinkovite organizacije, dobrim rukovođenjem i osvajanjem novih tržišta. Osnovni cilj proizvodnje mora biti izvoz.
 - Prostorni razmještaj treba temeljiti na uravnoteženom razvoju i zato se predviđa organizacija poslovno industrijske zone u zapadnom dijelu općinskog središta Borovo, unutar predviđene zone građevinskog područja. Na području gdje se planira poduzetnička aktivnost treba osigurati odgovarajuću infrastrukturu.

Mlin za preradu žitarica

TURIZAM

Strateški resurs turizma je visoko vrijedan prostor, čija će vrijednost dugoročno rasti. Potrebno je stvoriti turistički identitet ovog prostora. Razvoj turizma jedan je od načina revitalizacije ruralnog prostora Općine, a time će se poboljšati životni standard stanovništva. S obzirom na potencijal Općine u smislu krajobraznih vrijednosti potrebno je potencirati razvitak sljedećih vrsta turizma:

- Športsko-rekreacijski
- Izletnički
- Seoski

Osobito vrijedno područje je pojas uz rijeku Dunav.

Lovački dom u izgradnji

Kupalište na Dunavu

Prirodne ljepote krajolika

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

RAZVOJ NASELJA

Mreža i funkcija naselja moraju biti u funkciji stvaranja policentričnog sustava. Razvoj naselja jačanjem centralnih funkcija treba poticati osobito u istočnim i južnim pograničnim područjima Županije. Prema sustavu središnjih naselja i razvojnih središta Borovo se tretira kao područno i lokalno (malo razvojno) središte.

Osnovni ciljevi urbanog razvoja

- Glavni cilj je održivi razvitak naselja odnosno kvaliteta življenja stanovnika u njima, što znači kvalitetne usluge, opskrbu, obrazovanje, kulturu, socijalne i zdravstvene usluge, komunalnu opremljenost i rekreacijsko-športske sadržaje.
- Unapređenje kvalitete osnovnih vrijednosti fizičke, prostorno-gospodarske i socijalne sfere u kojoj ljudi žive.
- Vrednovanje i poštivanje brojnih različitosti i posebnosti pojedinih prostornih cjelina.
- Racionalizacija granica građevinskih područja sa svrhom racionalnog korištenja prostora.
- Unapređivanje fizionomskih obilježja naselja poticanjem, održavanjem i stvaranjem urbanih elemenata u gradskim naseljima te zaštitom vrijednih ruralnih elemenata u selima. Očuvanje i unapređivanje sadržajne strukture naselja.

Borovo- Glavna ulica

RAZVOJ DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

Cilj razvoja društvene infrastrukture, odnosno središnjih uslužnih funkcija je podizanje standarda i kvalitete života stanovništva koje koristi njezine usluge. Ekonomičnijim, racionalnijim i funkcionalnijim prostornim rasporedom tih funkcija postići će se veći stupanj homogeniziranosti prostora.

OBRAZOVANJE

Predškolski odgoj: U Borovu postoji Dječji vrtić čija je trenutačna zaposjednutost 50% njegovog kapaciteta.

Osnovna škola: Borovo ima Osnovnu školu kapaciteta 850 učenika, no trenutno istu pohađa njih 400.

Permanentno obrazovanje: Stanovništvu Općine Borovo treba omogućiti permanentno obrazovanje otvaranjem Pučkog otvorenog učilišta u općinskom središtu Borovo.

Dječji vrtić

Osnovna škola

Uprava i administracija

Za sadržaje javnih službi lokalne samouprave na općinskoj i mjesnoj razini osigurani su adekvatni prostori, te nesmetani uvjeti za rad i razvoj. U središtu Borova nalazi se zgrada Općine unutar čijih prostora je smještena jedinica poštanske mreže, te mjesna (lokalna) centrala.

Zgrada Općine Borovo**Kultura**

Poboljšanjem obrazovne strukture i kulturne razine stanovništva, povećat će se i potreba za kulturnim, umjetničkim, informacijskim i tehničkim aktivnostima.

Za potrebe afirmacije kulturnih sadržaja poboljšati polivalentne prostore u općinskom središtu (planirana izgradnja polivalentne kino dvorane). Na području Općine egzistira kulturno umjetničko društvo Branislav Nušić.

Zdravstvo i socijalna skrb

Zdravstvo i socijalna skrb važan su čimbenik za unapređenje kvalitete življenja. Zdravstvo obuhvaća zdravstveno osiguranje, zaštitu i djelatnost. Cilj je da sve osobe budu obuhvaćene zdravstvenim osiguranjem. Socijalna skrb mora biti tako organizirana da omogući približno jednake uvijete života svim stanovnicima. U općinskom središtu postoji ambulanta primarne zdravstvene zaštite čiju djelatnost treba podići na višu razinu.

Veterinarska zaštita

U općinskom središtu postoji veterinarska ambulanta čiju će djelatnost trebati podići na veću razinu razvojem stočarske proizvodnje.

Udruge građana, političke stranke i druge organizacije rezultat su prava građana na slobodno interesno udruživanje s ciljem zadovoljavanja nekih svojih potreba. Za tu svrhu treba osigurati prostor ili slobodni termin u okviru polivalentnih prostora (buduća polivalentna kino dvorana).

Stara škola: Dom umirovljenika-Šahovski klub "Sloga"

Sport

Općina Borovo ima bogatu sportsku tradiciju. Osnovni ciljevi afirmacije sportske kulture su:

- Razvoj i širenje sportsko-rekreacijske kulture treba omogućiti poticanjem rada sportskih klubova i društava.
- U okviru Osnovne škole organizirati školske sportske klubove.
- Planirati poboljšanje usluge postojećih sportskih terena, izgradnju novih, te obavezno poboljšati uvijete zatvorenih objekata za tu namjenu i po mogućnosti graditi nove
- Kod planiranja sportsko-rekreacijskih centara paziti da ponuda bude raznolika i pogodna za masovni sport. Najveći potencijal za rekreaciju su sačuvani prirodni kompleksi.

Rukometno igralište

Nogometno igralište

Sportska dvorana

RAZVOJ PROMETNE INFRASTRUKTURE

- U odnosu na prometno značenje i u skladu s prometnim opterećenjima, potrebno je izvršiti uređenje županijske, lokalnih i nerazvrstanih cesta i uklopiti ih u prometnu mrežu Županije.
- Poboljšati prometno tehničke elemente na svim prometnim koridorima radi postizanje veće sigurnosti u prometu.
- Podizati razinu prometne uslužnosti.
- Obnoviti željeznički prijevoz na području Općine Borovo
- Održavati međunarodni plovni put Dunavom

RAZVOJ KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

- Poštanske usluge približiti građanima boljom organizacijom ureda
- Omogućiti veće korištenje informacijske tehnologije omogućenjem konkurencije u nuđenju telekomunikacijskih usluga
- Osigurati priključke na plinoopskrbnu mrežu. Osigurati dovoljne količine plina i za ekstremne uvijete, te težiti sniženjem troškova
- Provesti zamjenu zračne podzemnom elektroenergetskom mrežom. Modernizirati trafostanice i veze s njima.
- Povećati sigurnost snabdijevanja pitkom vodom iz vodoopskrbnog sustava
- Graditi mjesne kanalizacijske kolektore i mreže u prstenu naselja oko Borova povezujući ih na planirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

Suvremena zamisao očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih (graditeljskih) vrijednosti polazi od pretpostavke sveobuhvatne (cjelovite, integralne) zaštite pri čemu je nemoguće utvrditi njihovu međusobnu granicu. Prirodne, krajobrazne i graditeljske vrijednosti međusobno se isprepleću, često i međusobno uvjetuju. Iako se zaštita provodi po posebnim (različitim) zakonima, prostorni plan je prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu. U cilju sustavne skrbi za zaštitu graditeljske baštine, kako je određeno u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, osnovna opredjeljenja su slijedeća:

- Uspostava cjelovitog i usklađenog sustava zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora;
- Neprekidno istraživanje i vrednovanje graditeljske baštine te poticanje temeljne stručne i znanstvene obrade radi djelotvornije zaštite, ali i radi uključivanja u razvojne programe;
- Zaštita arheoloških predjela i mjesta u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti;
- Uspostava uravnoteženih odnosa između osnovnih izvornih povijesnih oblika graditeljske baštine i suvremenih graditeljskih pojava, osobito na području povijesnih urbanih i ruralnih cjelina, radi očuvanja njihovih povijesnih vrijednosti koje svjedoče o identitetu područja kojemu pripadaju;
- U sklopu modela revitalizacije seoskih cjelina primijeniti integralne oblike zaštite, te poticati osnivanje muzeja na otvorenom i predstavljanja narodnoga stvaralaštva radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka.

Tradicionalno gospodarstvo

U suvremenom pristupu zaštiti baštine uveden je pojam «prostorna baština» koji podrazumijeva “topografski definirana područja u kojima je osobito izražen kvalitetan suživot kulturne baštine i prirodnih osobitosti sredine, odnosno kao cjelina je znatnih povijesnih, arheoloških, umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, socijalnih i tehničkih vrijednosti”. Uz tradicijski pojam zaštite spomenika kulture i prirode, ravnopravno se pojavljuje i zaštita kulturnih i prirodnih dobara ili zaštita kulturnih, prirodnih i krajobraznih vrijednosti, odnosno vrednovanje svih oblika proizvoda prirode i ljudske stvaralačke djelatnosti.

Osnovne postavke prostornog planiranja u smislu zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina su:

- Prirodne krajolike treba sačuvati, osigurati prirodnu raznolikost i zaštititi biotički potencijal, naročito onaj koji je osobnost ovog područja.
- Sačuvati prirodne vodotoke izvan i unutar naselja kao vrijedne pejzažne elemente sa svim prirodnim elementima.
- U području posebnih obilježja rijeke Dunav se na krajnji istočni i južni predio Općine Borovo razgraničiti namjenu i korištenje, odnosno rekreaciju uz vodu i na vodi (šport i rekreacija) i zaštitu prirodne baštine (šume i riječni rukavci).
- Posebno štititi autohtone šume obzirom na njihovu prisutnost na prostoru Općine Borovo
- Trase infrastrukturnih objekata valja usmjeriti i voditi tako da se koriste zajednički koridori, te da se isključe iz zona koje su pod posebnim režimom zaštite prirode.
- Očuvati spomenike kulturne baštine u neokrnjenom i izvornom stanju.
- Spriječiti svaku vrstu radnji koje bi mogle neposredno ili posredno promijeniti svojstvo, oblik, značenje ili izgled spomenika kulturne baštine, a time umanjiti i njegovu vrijednost.

Novo gospodarstvo – zadržan tradicionalni oblik

ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Borovo s gledišta kulturne baštine je u maloj zastupljenosti pojedinačno zaštićenih profanih i sakralnih građevina, dok su u većem broju zastupljeni spomenici i spomen obilježja vezana uz radnički pokret i drugi svjetski rat, te arheološki lokaliteti.

Unutar granica prostornog plana nalazi se jedna pojedinačno zaštićena sakralna građevina, tri arheološka lokaliteta, četiri spomenika i spomen obilježja vezanih za radnički pokret i drugi svjetski rat, te jedna zbirka pokretnih predmeta.

MJERE ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE

Na pojedinačnim zaštićenim građevinama i pripadajućim parcelama kao i u njihovoj neposrednoj blizini, ne mogu se poduzimati nikakvi radovi bez prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture.

Za promjenu namjene pojedinačnih građevina mora se ishoditi prethodna dozvola ove Uprave.

Spomen biste, spomen obilježja, grobnice i drugi nabrojani elementi javnih obilježja ne mogu se uklanjati, premješati ili na njima bilo što raditi bez prethodnog odobrenja ove Uprave.

U zoni istraživanja tj. zaštićenim arheološkim lokalitetima, svi zemljani radovi dubine iskopa veće od 50 cm moraju biti izvođeni ručno, uz nadzor arheologa i prethodno dopuštenje Konzervatorskog odijela Osijek, koji može za pojedine lokacije propisati i prethodno izvođenje istražnih arheoloških radova. Sva izgradnja na arheološkim područjima uvjetovana je rezultatima istražnih radova, bez obzira na prethodno izdana odobrenja i dozvole.

POPIS KULTURNIH DOBARA OPĆINE BOROVO

NAZIV SPOMENIKA	VRSTA SPOMENIKA
Parohijska crkva Arhidakonata Stefana	Sakralni
Inventar parohijske crkve Arhidakonata Stefana	Pokretni
Prehistorijski i srednjovjekovni arheološki lokalitet «Gradac» kod Borova	Arheološki
Spomen ploča palim borcima i ŽFT i član NK «Sloga», spremište NK	NOB
Spomenik palim borcima i ŽFT u mjestu	NOB
Spomenik palim borcima i ŽFT na šk. B. Maslarić	NOB
Spomen ploča na kući u kojoj je održan I. sastanak KP Borovo, 1941. Željeznička ul. 26	NOB

Spomen ploča na kući u kojoj je održan I. sastanak KP Borovo, 1941. Željeznička ul. 26

Spomenik palim borcima i ŽFT na Osnovnoj školi

Spomenik palim borcima i ŽFT u mjestu

OPĆINA BOROVO – POPIS EVIDENTIRANIH, PREVENTIVNO ZAŠTIĆENIH I REGISTRIRANIH KULTURNIH DOBARA

OPĆINA NASELJE E- evidentiran R- registriran P- preventivno zaštićen	SAKRALNE GRAĐEVINE			POKRETNI SPOMENICI			ETNOLOŠKE GRAĐEVINE			ARHEOLOŠKI LOKALITETI			SPOMENICI ANTIFAŠIZMA		
	E	R	P	E	R	P	E	R	P	E	R	P	E	R	P
BOROVO		1		1							1				4

Parohijska crkva Arhidakona Stefana